

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 29. SZÁM.

Debrecen, 1938 november 23 szerda

ÁRA: 12 FILLER

Nagy események a belpolitikában

Sztranyavszky Sándor vezetésével a Nemzeti Egység Párt 57 képviselő tagja kilépett a pártból

A kilépő csoport alkotmányos alapon haladó reformpolitikát kíván megvalósítani és valószínűleg együttműködik a Kisgazda Párttal — A házszabályrevíziót egyelőre nem terjesztik be

Imrédy miniszterelnök a NEP értekezletén kifejtette álláspontját a kilépésekkel kapcsolatban

A magyar belpolitikában nagy események játszódtak le. Kedden Sztranyavszky Sándor volt földművelésügyi miniszterrel az élen, a kormánypárt 57 képviselőtagja kilépett a Nemzeti Egység Pártjából. Ez a tömeges kilépés, mely az újabb jelentések szerint már 64-re emelkedett, megváltoztatja a parlamenti erőviszonyokat és éppen ezért van nagy jelentősége a belpolitika alakulását illetően. A kilépő képviselők haladó reformpolitikát hirdetnek, szigorúan alkotmányos alapon. Imrédy miniszterelnök a NEP keddi esti értekezletén kifejtette ki álláspontját a kilépésekkel kapcsolatban és

megállapítható, hogy a párt körülbelül száz tagja továbbra is tart Imrédy politikájá mellett.

A bekövetkezett eseményeknek egyik következménye, hogy a házszabályrevízióra nem kerül sor. Tasnády Nagy András igazságügyminiszter a NEP értekezletén ugyanis bejelentette, hogy a reformról szóló javaslatot nem terjesztik a Ház elé.

A második Imrédy kormány ma, szerdán mutatkozik be a képviselőházban. Mindenesetre a politikai helyzet teljes tisztázása nagyon rövid időn belül bekövetkezik és kialakulnak az új erőviszonyok.

Tanácskozások Sztranyavszky Sándorral

A Nemzeti Egység Pártjának kettéhasadása már egy héttel előrevetette árnyékát, amikor az első Imrédy kormány lemondott és megalakult a második Imrédy kormány.

A NEP multheti értekezletén már hangok hallatszottak a tervezett politikai vonalvezetés ellen és tudvalevőleg már akkor négy NEP-képviselő bejelentette kilépését. A párt nagy többsége azonban akkor még bizalmát nyilvánította az új kormány iránt és csak azután forrott annyira a helyzet, hogy a párt tekintélyes része mégis a kilépés mellett határozott. Sorozatos tanácskozások előzték meg ezt a lépést.

A döntő tanácskozás kedden délután volt Sztranyavszky Sándor lakásán. Itt határozták el a kilépni szándékozókat, hogy nem várják meg a kormány parlamenti bemutatkozását, de még a NEP értekezletet sem, hanem már megelőzőleg kilépnek a pártból.

Kedden kora délután Frankl Vilmos és Szentjóbby László képviselők keresték fel Tasnády Nagy Andrást, mint a NEP elnökét és közölték vele, hogy nagyobb csoport képviselői kívánják a pártból és nyomban átadták a kilépő levelet. Tasnády Nagy András tudomásul vette a kilépéseket.

A kilépő képviselőcsoport a párt elnökéhez intézett levélben minde-

nekelőtt közli a kilépés tényét, majd azt fejté ki, hogy ez a csoport kötelességének tartja ápolni Gömbös Gyula politikai örökét. Haladó reformpolitikát kíván, ezért harcra, azonban nem kíván semmi körülmények között forra-

dalmi lépést tenni és letérni az ezirre magyar alkotmány talajáról. Ez a csoport — úgymond — nemzeti tradíciók alapján áll és ezen az alapon akarja a haladó reformpolitikát megvalósítani.

Kik léptek ki a NEP-ből?

Budapest, nov. 22. Kedden délután a következő képviselők jelentették be kilépésüket a NEP-ből:

Illés József, Sztranyavszky Sándor, Kornis Gyula, Halla Aurél, Széll József, Rätz Kálmán, Lazar Andor, Zsitvay Tibor, Krompacszy Miksa, Marshall Ferenc, Nagy Emil, Pesthy Pál, Marasztony László, Szentmártoni Radó Lajos, Radvanszky Kálmán báró, Terböcz Imre, Bornemisza Géza, Brandt Vilmos, Petrocsék Lajos, Mikecz Ödön, Hunyadi Ferenc, Bud János, Voinich Miklós, Ussetti Béla, Lányi Márton, Pövel Tibor, Arvátfalvi Nagy István, Léta Ernő, Temple Rezső, Görgey István, Jenés András, Tóth Pál, Szentpály László, vitéz Bácsaghy

György, vitéz Mikolay József, Bánó Iván, Haan Arthur, Surgoth Gyula, Brogly József, Shvoy Kálmán, Schmidt Lajos, Sárkány Ernő, gróf Almásy Imre, gróf Pongrácz Jenő, Greesák Richard, Pétsinek József, Végváry József, Egry Zoltán, Szily Márton, Drózdly Győző, Lang Boldizsár báró, Kelemen Kornél, Lakatos Gyula, Holitscher Károly, Kenéz Béla, Nirnsee Pál és Knob Sándor.

A NEP-nek 162 tagja volt, miután már az előző pártértekezlet után bejelentették négyen kilépésüket, a most kilépett 57 képviselővel együtt 61 a kilépett képviselők száma. Így a NEP-nek 101 képviselőtagja marad.

Izgalmas jelenségek a NEP értekezletén

Budapest, nov. 22. Keddi délután a nemzeti egység pártja pártértekezletet tartott, amelyen Szinyey Merse Jenő alelnök elnökölt.

Szinyey Merse Jenő az értekezlet megnyitása után bejelentette, hogy Sztranyavszky Sándor, Knob Sándor és Kelemen Kornél

levelet intéztek a párt elnökségéhez, amelyben barátaikkal együtt bejelentik kilépésüket. Felolvasta Sztranyavszky Sándor kilépőlevelét, amelyben utalás történik arra, hogy a kilépők Gömbös Gyula célkitűzéseit kívánják továbbra is szolgálni.

Utána elsőnek Hegedüs Kálmán kért szót, aki azt mondta, hogy előszóval kívánja megindokolni kilépését. Hangoztatta, hogy teljesen azonosítja magát a párt programjával, de megszünt a miniszterelnök iránti bizalma, mert a miniszterelnök elhanyagolta a pártot.

Viharos ellentmondások és tiltakozások fogadták Hegedüs szavait. Nagy zaj keletkezett. — Nem

érdekel bennünket — kiáltották feléje, — nem akarjuk hallani, menjen. Ön már nem tagja a pártnak. Az elnöklő alelnök alig tudta a rendet helyreállítani. Hegedüs erre a nagy zajban eltávozott, csak azt lehetett hallani, hogy bucsut mondott a pártnak s pfujozás közben elhagyta a termet.

Az értekezlet napirendre tért a kilépettek felett.

Imrédy miniszterelnök beszéde

Ezután Imrédy Béla miniszterelnök eljenzés közepette lépett szólásra.

Kijelentette, hogy súlyos pillanatban szólal fel, megköszönte mindazoknak, akik kitartottak mellette, a bizalmukat. (Közbe kiáltások: Most jön a harc!)

— Most alakul ki a párt — folytatta a miniszterelnök, — amely a magyar jövő ígérőjét hordozza magában. Erre a pártra nyugodtan támaszkodik, mert ő is azt a programot vallja, amely mindenkinek a szívében élt és a kilépettek között is vannak — mutatott rá — olyanok, akik nagy kérdésben egyetértenek a párt véleményével.

— Ami Sztranyavszky kilépését illeti — jelentettek ki a miniszterelnök — abban nem lát

tárgyi eltérést a párt programjával szemben. Ő is — mondotta a miniszterelnök — Gömbös Gyula elgondolásait akarja megvalósítani pártjával együtt és annak szellemében iránt hűséggel viseltetik pártjával együtt.

— Ki akar itt forradalmi uton járni? — kérdezte a miniszterelnök. — Valamennyien a törvény útján járunk és minden forradalmi kísérlettel szemben állunk. (Nagy taps.)

Miután programot adott a napokban, nem akarja azt megismételni. Halad az abban kitűzött cél felé és örül, hogy a megvalósítás tekintetében homogén tábor áll mögötte. Bizik a párt jövőjében és abban, hogy diadalra fogják jutatni elgondolásaikat.

Imrédy: Népszavazást követelünk a ruszinok számára, de nem bocsátkozhatunk elhamarkodott akcióra

Ezután külpolitikai kérdésekre tért át a miniszterelnök. Hangoztatta, hogy érvényre akarja juttatni a müncheni tárgyaláson megállapodás szerinti célul kitűzött népek önrendelkezési jogának eszméjét. A ruszinokat megilleti a népek önrendelkezési joga, eszlovák területen pedig az utánrendezés csak akkor lesz tartós, ha érvényesül a ruszinok önrendelkezési joga. Magyarország mindig követelte és ma is követeli a ruszinok számára a népszava-

zást és azt, hogy a ruszinok igényelt s kivánságait kielégítsék. Magyarország azonban nem bocsátkozhat bele elhamarkodott akcióba, amelyek nem nyújtanak reményt tartós eredményre.

— Szeretem a tiszta helyzetet — fejezte be Imrédy Béla miniszterelnök általános helyeslés közben beszédét.

— A tiszta helyzet a mai napon beállott és köszönöm ezért támogatásokat. Taps és eljenzés kísérte a miniszterelnök beszédét.

A házszabályrevíziót nem terjesztik be

Ezután Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter ismertette azokat a javaslatokat, amelyeket a tegnapi pártközi értekezlet elé terjesztettek. Hangoztatta, hogy ezek a javaslatok nem korlátozták volna a képviselő szólásszabadságát, sőt a parlamentarizmus érdekeit szolgálták volna, amennyiben meggyorsították volna a tárgya-

lásj rendet és ezzel elevenebbé és érdekesebbé tették volna a vitát. A tervezett javaslatok az interpellációs jogot sem sértették volna. A tervezett javaslatokat — jelentette be az igazságügyminiszter — egyelőre nem viszik a Ház elé, csak szükségesnek tartották most a párt előtt is ismertetni azokat.

Jaross Andor a felvidéki magyarság felfogásáról

Ezután a jelenlevők lelkes tapsa és eljenzés közben Jaross Andor miniszter szólal fel. Hangoztatta, hogy nem miniszter, hanem mint a Felvidéki Egyesült Magyar Párt elnöke szólal fel s ebben a minőségében mint vendég kíván a most kialakult politikai helyzethez pár szót szólni.

— A felvidéki magyarság égett attól a vágytól, hogy amikor elkövetkezik az a pillanat, hogy egyesülhet az anyaországgal, akkor egy szintetikus jellegű magyar politikai egység ülő karjaiba térjen. A felvidéki magyarság hozzá van szokva sok minden tapasztalathoz, tehát nem lepődik meg akkor, amikor olyan politikai helyzet alakult ki, amely a kormányzó tábor egy részének leválását jelenti. A jelenlegi Magyarország jövője attól függ, vajon akadnak-e bátor férfiak, akik hajlandók és merik átalakítani a magyarországi társadalmat. Ha viszont a politikai helyzetet, akkor a felvidéki Egyesült Magyar Párt-

nak nincs haboznivalója. A Felvidéki Egyesült Magyar Párt tisztában van azzal, hogy ki az, aki hajlandó ma erőteljes csapatokkal ösvényt vágni a magyar társadalmi visszasságok között, amelyek akadályai egy új magyar élet kialakulásának. A Felvidéki Egyesült Magyar Párt hajlandó összefogni mindenkiel, aki a szükséges társadalmi reformokat becsületes, férfias lélekkel, bátor szívvel meri vállalni. Úgy látja, hogy a kormányzó párt megkisebbedett táborra most már sokkal nagyobb lendülettel, egységesebb akarattal fog hozzá feladatának megvalósításához.

Megyan győződve, hogy meg fogja kapni a támogatást elsősorban onnan, ahonnan minden támogatásnak ki kell indulnia: magától a magyar néptől. A jobboldaliság a teljes, önkéntes nemzeti priuszt jelenti, azt, hogy oda kell adni minden egyéni és osztályérdeket a nemzet érdekében. Ezzel a szellemmel kívánunk bevonulni a fel-

vidéki magyar képviselők a magyar parlamentbe és osztályos munkáit akarnak lenni mindenkinek, aki a magyar társadalmat megreformáló jövőendő Magyarországot kialakítani hajlandó. Úgy látom — fejezte be beszédét Jaross

Andor —, hogy ezen a pártterületen ilyen férfiak vannak jelen és a mai kormány akarja és meri vállalni ezt a programot. Mögöttünk!

Jaross Andort beszéde végén felállva percekig ünnepelte a Ház.

Imrédy: Programom nem változott

Jaross Andor beszéde után Szinnyey-Merse Jenő alelnök felhívta a párt tagjait, hogy a Ház holnap délelőtti ülésén, amelyen a második Imrédy-kormány bemutatkozik, minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Szinnyey-Merse Jenő alelnök, valamint az ismét felszólaló vitéz Imrédy Béla miniszterelnök meleg szavakkal mondtak köszönetet Jaross Andornak felszólalásáért.

A miniszterelnök hangoztatta, hogy hat hónap előtt lefektetett programjában már leszögezte magát a népi egység és a szociális igazság két vezető eszméje mellé. Programja azóta sem változott. Tehát nem helytálló az az vádak, mintha programot változtatott volna. Csodálkozva hallja, hogy a kilépő képviselők számonkérték tőle a reformok megvalósítását. Kormányralépése után folytatta a Darányi-kormány megkezdett munkáját, sőt a tempót még fokozni kellett, amikor világossá vált, hogy milyen idők előtt állunk. Ha más nem is tettek volna, mint azt, hogy a nemzet erőinek összefogásával ma egy félesztendő mulva ott állunk, hogy van hadseregünk, amelyre rábízhatjuk az ország védelmét, ez már magában véve olyan teljesítmény, hogy a kormánynak nincs miért szégyenkeznie. Szeptemberben és október-

ben sem a miniszterek, sem a köz igazgatási apparátus nem tudott mással foglalkozni, mint a nemzetvédő tevékenységnek a problémájával, tehát naivitás kell ahhoz kérdezni, hol maradtak ezalatt az idő alatti a reformok.

Juniában és augusztusban az egyes terekek kidolgozták a tervezett reformoknak az első tervezetét és hosszú minisztertanácsokon fektették le a megvalósítandó program alapelveit, előzőleg pedig meg a Ház nyári ülésén két fontos törvény született meg: a szociális egyetértésről szóló törvény és a Nemzeti Bank korszerű reformja. De a legutóbbi időben több fontos kérdést megoldottak. Igen nehéz tárgyalások előzték meg a ennek árának nagyarányú leszállítását s eredményre lehet hivatkozni a sajtószorongalomban véghezvitt tisztítómunkával is. Többet aligha dolgozhatott volna a kormány.

A miniszterelnök beszéde végén az erős egységes kormánytábor további munkájára minden jót kívánt. A pártterületet félkilenckor ért véget.

Az értekezlet után a párt tagjai a Pannónia étteremben vacsoráztak. A vacsorán résztvett a kormány több tagja, élükön Imrédy Béla miniszterelnökkel. Felszólalás nem hangzott el.

Hogy alakulnak a pártviszonyok

A NEP-ből kilépett képviselő-csoport körében arról vannak meggyőződve, hogy a Független Kisgazdapárt együttműködik majd velük. Sőt, számolva azzal is, hogy a Rakossy Tibor-féle csoport egy része is az ő ronálukon fog állni. Egyelőre csupán együttműködésről van szó, új pártalakításra e pillanatban még nem gondoltak.

Ezzel szemben politikai körökben élénken latolgatják azt az eshetőséget, hogy a szélsőjobboldalról Rajniss Ferenc, Ulain és Milotay most már alighanem belépnek a NEP-be. Valószínűnek látszik, hogy a Keresztény Párt egy része az Imrédy-kormányt fogja támogatni.

A nap politikai krónikájához tartozik, hogy Rátz Kálmán honvédelmi miniszter lemondott az abádszalóki mandátumáról.

Imrédy kormányzói kihallgatáson

Imrédy miniszterelnök kedden délelőtti több kormánypárti képviselőt fogadott, majd Esterházy János gróffal, a felvidéki magyarság vezetőjével tanácskozott. A déli órákban a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Ur Öföméltségánál.

Víg színház

Ma utoljára a legremekőbb magyar film!

Nyíró József örökzép regénye

UZ BENCE

J A V O R

Bordy Bella — Mály G.

A KORMÁNYZÓ UR

BEVONULÁSA KASSÁRA!

LEGUJABB

Kassa, nov. 22. Pozsonyból érkezett jelentés szerint a csehek és szlovákok között egyre súlyosabbak az ellentétek Prága — bár látszólag mindent elismer és hajlandó kielégíteni minden szlovák igényt, a gyakorlatban nem mutat semmiféle hajlandóságot sem ígéretnek betartására. A szlovenszói városok ma is úgy tele vannak esch tisztviselőkkel, mint régebben, sőt az átszállított vidékekről menekült esch tisztviselőket is mind Szlovenszókba irányították.

Kassa, nov. 22. Rózsahegy jelentés szerint a feloszlatott Hlinka-gárda tagjai rettegésben tartják a Tátra vidékét hídak és elhagyott útkereszteződések mellett bújnak meg s az arra jövő gépkocsikat s szekereket fegyverrel cellaróztatják s a benne ülők pénzét elvesszik, értéktárgyaikat „elkobozzák” és csak azután engedik útjukra. Több esetben előfordult, hogy az áldozatok védekeztek, ezeket súlyosan bántalmazták. A Tátra menti községek lakosait ez a bizonytalan állapot nagyon elkésérti.

Kassa, nov. 22. Eperjesi jelentés szerint a városban mintegy 20—25 ezerre tehető az odamenekült esch tisztviselő száma, akikkel szemben az eperjesi lakosság ellenséges magatartást tanúsít. A lakosság magatartásának az oka, hogy a menekültek felszállították az élelmiszerkészleteket s a városban s környékén minden élelmiszer elfogyt

Husztion fellázadtak egy cseh gyalogezred katonái

Varsó, nov. 22. A Lengyel Táv-irati Iroda hosszú tudósítást közöl Husztionról és a ruszin területen uralkodó lehetetlen állapotokról. A cseh csapatokban súlyos bomlás jelei észlelhetők. A cseh parancsnokságok most külön ellenőrző különítményeket létesítenek, hogy a fegyelmet megszilárdítsák. Az ellenőrző különítmények fellépése azonban csak elmérgesítette a helyzetet. Mind a tényleges, mind a tartalékos katonák sorában elégedetlenség kapott lábra. A katonák között szétszórtott kenyér ehetetlen. A közlekedés megakadályozása következtében az élelmezés megnehezedett. A husadagot felére, negyedére szállították. Csehszlovákiával a kapcsolatot a hegyeken keresztül egyetlen uton gépkocsikkal tart-

ják fenn, ami még jobban megnehezíti a csapatok mozgását és elősegíti a szökéseket és lázadásokat. Husztion az elmúlt pénteken egy gyalogezred katonái fellázadtak. A katonákat, akik hazabocsájtásukat követelték, külön fegyveres osztagok kézigranátokkal felfegyverkezés nem ment simán, véres összecsapás történt, amely két cseh tiszt életébe került.

Varsó, nov. 22. A Lengyel Táv-irati Iroda jelentése szerint nemcsak Husztion, hanem más ruténföldi helyeken is fellázadnak egyes katonai osztagok. Így Olaszországban és Serbiában közelében történtek lázadások az ott elhelyezett csapatok között. Ungvár környékén 850 teljesen felszerelt cseh katona átment a magyarokhoz.

Véres éjszakai harcok

Huszt, nov. 22. A Ruténföldön a lakosság határozottan ellenséges magatartást tanúsít a cseh közegekkel szemben. Csapán a nagyszámú katonaság jelenléte nyomja el a tetteles ellenállás kiterjedését az egész országra. A felkelés az északi vidékeken, főleg Verho-

vina körül mégis elharapozik és dél felé terjed. Egész sor helység nyílt ellenállást még nem tud kifejteni, de a felkelők éjnek idején leszállnak a hegyekből, megtámadják a járőröket és katonákat, az összekötő eszközöket pedig elpusztítják.

Husztot körülzárták a felkelők

Róma, november 22. A Stampa szerint a ruszinok körében nagy felháborodást keltett Volosinnak az a határozata, hogy a Vatikántól a ruszin görög katolikus egyháznak az ungvári püspökségtől való elválasztását kéri. A lakosság ugyanis továbbra is Stojka ungvári püspököt akarja püspökként elismerni.

A Popolo Italia a ruszin eseményekről azt írja, hogy Husztot körülzárták a felkelő ruszinok a csehek ágyúkkal szálltak velük szembe. Ennek ellenére a város körül a felkelők gyűrűje egyre jobban összesűrűsül. Csehország új határainak biztosítása mindaddig nem történhet meg, amíg Ruszinföldön népszavazást nem írnak ki.

„Volosin, Bacsinszky árulói a ruszin népnek“

Budapest, nov. 22. Földesi Gyula, a Ruszi Autonóm Földműves Szövetség szenátora, az alábbi nyilatkozatot tette: Az 1919 szeptember 10-én aláírt Saint-Germaini békeszerződésben Podkarpatska Russnak a legszelesebb önkormányzatot biztosították. Ez az önkormányzati jog úgy a békeszerződés, mint az alkotmánylevelél szerinti a legszelesebb mérvű és egyedüli korlátozása csak az, hogy ne ellenkezzen az állam egységével.

Podkarpatska Russ autonóm területéhez vitán kívül hozzátartoznak az oroszok területek. Hyennek számít Kelet-Szlovénia, beleértve a Szepességet is, sajnos húsz évi küzdelmünk, jukkiáltásunk, követelésünk, népszövetségi külválgatásunk, száz és száz intervenciónk, memorandumunk átadása nem használt. A csehok Podkarpatska Russ gyarmatként kezelték és a nekik nem tetsző, nem kellemes elemeket ruszin földre küldték hivatalnoknak. Három-négy elemiket járt iparosokból csináltak jegyzőket, főjegyzőket. Az apparátus fumigált, mert hiszen a törvénykönyv kezében volt a paragrafus úgy bízta rá a lakosságra, ahogy akarta. Húsz éven át ádáz küzdelmet vívtunk a csehekkel, hogy kiharcoljuk jogos követeléseinket, sajnos eredmény nélkül. A ruszin nép gazdaságilag és vagyoniilag tökrement. Adóval és büntetéssel törvénytelenül elszedték tehenét, borját, ágybéljét. Volt ahol a gazdának békeidőben két ökre, tehene volt, ma alig találunk egy kecskét.

Emiatt a ruszin ép állandóan bizonyított és szivszorongva várta, hogy ismét egyesül az ezeréves Magyarországgal, hogy megnyissák számára a magyar határt, hogy az Alföldre mehessen aratni. Ez volt az álma és óhaja, sajnos ez még ma sem teljesült. Nekünk ruszin vezetőknek tovább kell küz-

denünk hogy a ruszinnép elfoglalhassa korábbi helyét és akarata szabadon kifejezésre juthasson.

Nem értem, miért nem engedik a nagyhatalmak, hogy a ruszin nép szavazás útján döntsön sorsáról. Ami pedig Podkarpatska Russ jelenlegi kormányát, a Volosin kormányt illeti, amely az úgynevezett ukrán irányzatot képviseli, erre vonatkozólag kijelentem, hogy Volosinnak mögött nem áll a ruszinnép bizalma, mert a legutóbbi parlamenti választásoknál a mi pártunkkal szemben az ukrán irányzat alig tudott négyezer szavazatot összeszedni. Az Autonóm Földműves Szövetség pártjával együtt mi százhusz ezer szavazatot kaptunk. Ezért állítom, hogy Volosinnak nem képviselik a ruszinnépet. Volosin, Bacsinszky s Révai ukrán miniszterek árulói a ruszin népnek. Az ő árulásuk folytán jutott a prágai tömlőbe Bródy András, pártunk képviselője és volt miniszterelnöke. Amióta Volosin kormánya a ruszinnépet a cseh támogatásával működik, azóta az ukrán terroristák a cseh katonasággal és esendőrökkel összejátszva, pártunk számos vezetőit és hívét börtönbe juttatták, közülük sokat megsebesítettek, sőt agyonverték.

Hiszek a magyar-lengyel határban, hiszek a magyar ősi becsületben és hiszek az ígéletben, hogy amit a magyar kormány mond, azt meg is fogja tartani és megadja Podkarpatska Russnak az autonómiát, hogy a ruszin ifjúság a saját földjén, anyanyelvén folytathassa tanulmányait és művelhesse kultúráját. Mi autonómisták kívánjuk Podkarpatska Russ visszacsatolását az ezeréves anyához, Magyarországhoz, még pedig az amerikai ruszin testvérek legutóbb küldött térképe alapján Szepes-Sáros, Abauj, Zemplén, Ung, Bereg, Ugocea és Máramarosmegyékkel. Ha a jó Isten akarataunkat és szándé-

Ezekből érdemes venni

Angóra ruhaszövet	1-48	Pongyola és ruhacrepp, szép mintákban	0-98
Angóra ruhaszövet, gyönyörű színekben	1-98	Pongyolaanyag, garantált szintarító	1-10
Angóra ruhaszövet tiszta gyapju. 140 cm széles	6-50	Gyűrhetetlen flocon, szép mintákban	1-10
Atmeneti kabátszövet, jó mintázásokban	7-80	Sima matlassé	1-68
Marocain jó színekben	1-68	Cloqué matlassé	2-40
Délutáni ruhaselyem (műselyem fonálból) legujabb színek	3-90	Taffet, estélyi színek	1-68

Selyemmaradékok

(Kiváló minőségű műselyem fonálból) 1-2-3 méteres darabokban méterenként

98 fillér

Különasztalon

Gyapjuszövetmaradékok egész ruhára is alkalmas darabokban nagyon olcsón

Klein Divatház

Piac és Szent Anna u. sarok.

kunkat megvalósítani engedi, akkor a mi ruszin szívünkbe bánat helyébe öröm költözik és az ősi Kárpátok or-

mán kigyulladnak az örömtűzek. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Ribbentrop Rómába utazik

Ezt követően Ciano olasz külügyminiszter Varsóba utazik.

Berlin, nov. 22. Megbízható forrásból az a hír terjedt el, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a hét végén Rómába utazik. Utjának célja, hogy tárgyalások Ciano olasz külügy-

miniszterrel a ruszin kérdéstről, mielőtt az olasz külügyminiszter Varsóba utazna. Ciano varsói útjára Ribbentrop római látogatása után kerül ilyenformán sor.

Szlovák bizottság Magyarországon

Pozsony, nov. 22. Tiso dr elnökletével hétfőn este minisztertanácsot tartott a szlovák kormány. A folyó ügyek elintézése után a minisztertanács bizottságot küldött

ki a Magyarországgal folytatandó tárgyalások lefolytatására. A bizottság vezetője Rapant egyetemi tanár.

A szlovák kormány felfüggesztette a szociáldemokrata pártot

Pozsony, nov. 22. (Havas). A szlovák kormány hivatalos közleményt adott ki, melyben bejelenti, hogy a szlovák kormány a csehszlovák szociáldemokratapárt tevékenységét Szlovákia egész területére nézve felfüggesztette ama törvényellenes események miatt, me-

lyeket a párt vezetői külföldi állampolgárok számára utlevek hamisításban való részvétellel elkövetett. Másrészt a párt olyan politikai célokat követett, amelyek veszélyeztethették volna Szlovákia jóviszonyát szomszédos államaival, sőt még biztonságát is.

Népszavazást követel a ruszin-föld népe

Csak ez vethet véget a jelenlegi borzalmas állapotoknak.

Ungvár, november 22. Ruszinföldön a feszültség fokozódik. A felbomló cseh hadsereg katonái tovább folytatják a ruszin falvakban kegyetlenkedéseiket és fosztogatásaikat. A Ruszinföldről magyar területre érkező menekültek elbeszélése tiszta képet nyújt arról a tarthatatlan állapotról, amely ma Ruszinföldön uralkodik. A ruszinok elkeseredéssel és kétségbeeséssel értesültek Sirovnyak arról a groteszk és nevéstéses ígéletéről, hogy Prága 1940 május elsején teljes önrendelkezést ad a Ruszinföldnek.

Ebben az ígéletben senki sem hisz, de a ruszinoknak nem is kell Prága kezéből ilyen ajándék. De Fencik budapesti rádiónyilatko-

zata még jobban megerősítette a ruszinok szemében azt az általános óhaját, hogy a borzalmaknak népszavazás elrendelésével kell véget vetni. Csak a népszavazás hozhatja meg a ruszinoknak a nyugalmat és azt az igazságos megoldást, amelyet minden ruszin kíván: Ruszinföld Magyarországhoz való visszacsatolását.

Huszt, november 22. Az új kárpát-orosz kormány a következőkből áll: Volosin, Jacinszky szenátor, Révai képviselő, akik csak névleg kormányoznak, jöhetnek a kárpát-orosz autonómiaja már csaknem két hónappal ezelőtt érvénybelépett, a végrehajtó hatalmat valóságban cseh közegek gyakorolják.

A Szociális Misszió Társulat 20 éves jubiláris közgyűlése

Nagyértékű jótékonytárgyakat a társulat Debreczenben. — Pénzsegélyeket és ruha, élelmiszer támogatást adott a szegényeknek.

Keddén délután tartotta a Szociális Missziótársulat debreceni szervezete évi rendes közgyűlését a Piarista gimnázium tanácstermében. A megjelentek között ott láttuk: Láng Pál pápai kamarást, dr. Báthory József igazgatót, Lossonezy István főispán feleségét, dr. Kölcsey Sándorné polgármesternét, dr. Milleker Rezsónét, Kovássy Kálmáné és még sok más előkelőséget.

Kazinczy Gáborné elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelenteket és a budapesti központtól kiküldött Judit S. M. nővért.

Dr. Báthory József piarista igazgató tartott ezután magasszínű konferencia beszédet a Szociális Misszió Társulat tevékenységéről.

Mátrai Imre pénztáros terjesztette elő a Misszió Társulat elmúlt évről szóló munkajelentését.

A jelentés elején foglalkozott a helyi szervezet húszéves jubileumával, majd visszaillesztést vetett ennek az időnek történelmi eseményeire.

— Koldusok lettünk a népek országútján — mondotta többek között. Ma azonban már örömműn hangjai töltik be a tereket és a harangok hirdetik hogy a magyar igazság feltámadt és elindult hódító útjára.

Debreczenben a Szociális Misszió szervezete 236 rendes taggal indult meg és ugyanakkor kezdte munkáját a Boldog Margit Leánykör is.

Mátrai Imre ezután részletesen beszámolt az elmúlt húsz esztendő tevékenységéről és a végeredményről, nevezetesen, hogy ma 102 rendes és 45 pártoló tag működik. Az egyesület az iskolákban a gyenge gyermekek között tejet osztott ki, Prohászka születése napján hatvanhárom gyermeket vendégelt meg. A szegény elemi iskolás gyermekek részére cipőket, ruhákat, a csecsemőknek kelengyét, karácsonyok alkalmával szeretetsomagokat osztottak ki, készpénzsegélyekre 1464 pengőt fordítottak, élelmet, ruhát kétezer pengő értékben szereztek be és osztottak ki. Az egyesület tagjai úgy állasközvetítéssel, mint lelki gondozással is foglalkoztak, a betegekről sem feledkeztek el, amint erről Kompass Lászlóné postaigazgatóné beszámolt, a kórházmisszió tevékenységéről tartott jelentésében.

Kegyeletesen megemlékeztek Toméga Jánosról, aki elhunyt, életében lelkes tagja volt az egyesületnek és buzgó munkásságot fejtett ki.

Külön számolt be az Arpádházi Boldog Margit Leánykör működéséről és értékes munkásságáról Kiss Anna elnöknő.

Az Asszonyzövetség jelentése után Láng Pál pápai kamarás mondott nagy hatású és mély vallási eszméket tartalmazó beszédet az igazi missziós lelkületéről.

Judit S. M. nővér, a központi kiküldött tartotta meg záróbeszédét, amelyben megjelölte azokat az irányelveket és programot, amelyet a Missziós Társulat tagjainak és kötelekbe tartozó alakulatoknak követniük kell, különös tekintettel a kórházmisszió betegsegítés és kistérvér mozgalomra.

A közgyűlés nagy tetszéssel fogadta az értékes beszédet.

A következő évre egyhangúlag közfelkiáltással a következőket választották meg a tisztikar tagjaivá:

Tisztikar. Elnök: Kazinczy Gáborné. Ügyvezető alelnök: dr. Milleker Rezsóné. Alelnökök: dr. Ludány Lászlóné, vitéz Lépecs Gyözőné. Titkár: Markovszky Vilma. H-titkár: özv. Ebtvös Béláné. Jegyző: Balogh Lenke. Pénztáros: Mátrai Imre. Egyházi tanácsadó: dr. Lindenberger János. Egyházi tanácsadó helyettese: dr. Báthory József.

Szakszervezetek: Fogházmisszió,

Hegedűsné Kölcsey Valér. Oltárgondozás és egyházi varroda: özv. Kovácsy Kálmánné.

Választmány: Aberle Raymondné, Abonyi Gyuláné, dr. Antal Gáborné, özv. Acház Imréné, Babos Károlyné, Barcsay Károlyné, dr. Baranyay Béláné, Beretvásné Semsey Karola, Bódy Pálné, vitéz Both Gyuláné, vitéz Berényi Istvánné, Besztercezy Gáborné, vitéz Csillik Györgyné, Fekete Lajosné, dr. Fornét Béláné, Galamb Ferencné, dr. Gyöngyössi Róbertné, Hanzsla

Péterné, Holozsnyay Lászlóné, Horváth Ernőné, Horváth Lászlóné, Kamarás Gyuláné, Kékesi Nándorné Kárpáti Elemérné, Kompass Lászlóné, Illiczky Antalné, Konez Sándorné, dr. Kölcsey Sándorné, dr. Korpássy D. Lászlóné, dr. Kupinszky Sándorné, Lám Dezsőné, dr. Láng Sándorné, Lukács Gizella, Lossonezy Istvánné, Marx Jánosné, Mátrai Imréné, Nagy Béláné, Nagy Józsefné, özv. Pákozdy Károlyné, Philipp Jenőné, özv. Perényi Lajosné, Rankov Wladimírné, dr. Rez Sándorné, Semsey Lajosné, Suhajda Béláné, Szabó Józsefné, Szentkirályi Kálmánné, Szentkirályi Tivadarné, Szilágyi Lajosné, dr. Tunyosi Szűcs Gézáné, Wolfinau Józsefné, dr. Zolnay Kornélné.

Számvizsgálók: özv. Czenky Istvánné, özv. Toronyi Jánosné.

A Törzsökös magyar és a Sárkányos mozgalomról nyilatkozik vitéz Huszár Aladár

Az utóbbi időben érdekes új magyar mozgalomról beszélnek és irnak. A mozgalom vitéz Huszár Aladár felsőházi tag, az OTL elnöke indította meg és amint a jelek mutatják, úgy a fővárosban, mint a vidéken nagy visszhangot vert az új gondolat, a szervezkedéshez sokan csatlakoznak.

A mozgalomról annak megindítója, vitéz baráti Huszár Aladár a következőket mondta egy újságitrónak:

A gondolatért, mint tölem származóért, vállalom a felelősséget. Hasonlóképpen a „törzsökös“ elnevezésért, amellyel mozgalomunkat megjelöltem. A személyes és levélbéli csatlakozások tömege bizonyítja, hogy szervezkedésünk rohamosan hatalmas és erős mozgalommá nővi ki magát. Mozgalomunk alapja abból a sajnálatos tényből indul ki, hogy társadalomunk vezetőrétegeiben 20 százalékot sem tesz ki azoknak a száma, akik nevük, származásuk és véréjük alapján mondhatjuk magukat magyaroknak. A másik réteg, tehát a 80 százalék szintén jó magyar, ezt mi nem vonjuk kétségbe, de Magyarország jelene, és jövője sorsa szempontjából feltétlen követelménynek tartjuk, hogy az ország vezetésében és irányításában többségben vegyenek részt a vérségi magyarok, akikkel azután ugyanabban a munkában dolgozzanak együtt tovább az idegenvéri jó magyarok. Követeljük, hogy az ország irányító jellegét a magyar adja meg.

— Ez a program százszázalékosan biztos alap a nemzet vezetéséhez és a biztos, helyes magyar politikai és társadalmi irányhoz. Szervezkedésünk alapja a magyar vérség, amelyhez természetesen a történelmi nemesség is hozzátartozik. A történelmi nemesség számára különleges elbánást nem követelünk, de az természetes, hogy ez a nemesség, amely származására s vérségére kétségtelenül magyar, ott legyen a vezetőhelyeken.

— A törzsökös magyarság mozgalma ez év májusában indítottuk el a Dessewffy-család nemzeti összefogásával, amelyen jelen voltak ennek a nagykiterjedésű családnak azok a tagjai is, akik szolgák, de a Dessewffy nevet viselik és ott voltak a család nagy, grófi ágának tagjai is. Képviseletként magukat az összefogóval azok a nemesi nemzetségek, a Pongráczok, Percezek, Kenesseyek, Szélek és mindazok a történelmi nemesi családok, amelyek már nyolc-tíz év óta érezték a törzsökös szervezkedés megindításának szükségességét és így felkötötték a mai időkre, amikor a

mozgalomnak vérségi alapon és széles keretek között való megindítására feltétlenül szükség van. A Dessewffy-családnak ezen a nagyarányú összefogásával, amelyen kétszázötvenen vettek részt, indítottam el a törzsökös szervezkedés mozgalomát, akkor állítottam fel a programot, amelynek lényege, hogy Magyarország a magyaroké!

— Ami Magyarországon, az ezeréves múltban, a történelemben és a kultúrában a nemzet jellegét megadja, a magyar lélekből termelődött ki. Ebből a lélekből származott a magyar alkotmány, az alkotmányos felfogás, amely Magyarország legnagyobb erőssége, ebből a lélekből való a magyar közigazgatás rendszere is. Mindennek, ami itt van és itt alkotódott, lehetnek hibái, de mégis a jelleghez utolsó lehetetlenig ragaszkodunk. Itt nem lehet idegen lelkiséget urra tenni! Mi szeretjük az erős kezet, de nem tűrjük az erőszakot és nem akarunk szolgák lenni!

— Szervezkedésünk alapja egy-

előre szövetségi formában történik, de mozgalomunk szellemi mozgalom, amelyben dinamikus erők vannak és amellyel a magyarság öntudatra való ébresztését fogjuk elérni. Senkinek a magyarságát bántani nem akarjuk, neveket nem is emlegetünk.

— Eddig az volt a helyzet, hogy akiknek származásilag és vérségi-leg semmi közük a magyarsághoz, azok akarják megállapítani, hogy mi a magyar és ki a magyar. A zsidóság részéről a háború előtt voltak efféle megnyilatkozások. Ma a másik oldalról látjuk sokkal élesebben ugyanezt. Tudom, hogy tuinan rámfogják majd, hogy zsidóbérenc vagyok, pedig én a vagyonomat vesztettem el a magyarságomért, de különben is magyarában véve is, rettenetes dolog, hogy törzsökös magyarnak védekeznie kell azért, mert törzsökös magyar.

— A mi mozgalomunkkal párhuzamosan, amely egyelőre a Törzsökös Magyarok Szövetsége nevet viseli, halad egy másik társadalmi mozgalom is, amely a Sárkányos Mozgalom nevet vette fel. Ennek a mozgalomnak alapja szintén a törzsökös magyarság. A Sárkányos Mozgalom a történelmi nemesség mellett inkább a falu népre támaszkodik, arra a falura, amelyet a történelmi nemesség Magyarországon sohasem tagadott meg, mert ugyanazt a vért és lelkiséget érezte benne. Egyáltalán, a törzsökös mozgalom programja szempontjából nem lényeges a történelmi nemesség, mint követelmény, az viszont lényeges, hogy a vérségi mozgalom élén ott kell lenniük azoknak a családoknak, akik a legbiztosabb rezevoárjai a magyar faji erőnek és származásnak.

Egyelőre lelki mozgalmat akarunk, de ebben a lelki mozgalomban ott rejlik egy hatalmas erőtől politikai megmozdulás alapja. Nálunk nincs vezérkedés, nincsen feltékenység, mi azt akarjuk, hogy minél szélesebb rétegben és minél rohamosabban menjen ki a városokba, a falvakba, a pusztákra és a nép közé a jelszavunk: Magyarország a magyaroké.

Dévény község is Németországhoz került

Prága, nov. 22. A Cseh Távirati Iroda a Németország és Csehország közti végleges határt megállapító bizottság döntését közlő je-

lentésében felemlíti, hogy a végleges határ megállapítása során többi között Dévény község is Németországhoz került.

Az új német-cseh határ kiigazítása

Berlin, november 22. (Német Távirati Iroda.) Mint jólértesült körökben kijelentik, a Németbirodalom és Csehszlovákia között megállapított új határ lényegében néprajzi kiigazítása az 1938 október 5-i határvonalnak. Különösen olyan német lakosságú községek sora került a birodalmi határon belül, amelyek eddig e határ mellett feküdtek és amelyeket nem szálltak meg.

Két helyen, Lundenburgtól délre a March és Thaya közötti háromszögben, valamint Gmünd vidékén visszadőlítették a volt osztrák-morva határt. Négy helyen a határkiigazítás közlekedéspolitikai okokból történt s ezt a müncheni egyezmény 6. pontja tette lehetővé. Ezek a határkiigazítások a következők:

1. Taustól nyugatra aránylag jelentéktelen nagyságú terület. Ezzel a területgyarapodással Németország kifogástalan vasúti és útösszeköttetést tud létesíteni Egerből egy részt Furth felé, másrészt a középső cseh erdőség felé.

2. Aischa és Liebnau között a Németbirodalom egy, kis csücsöt

kap és így a Reichenberg felé vezető birodalmi gépkocsúterve keresztülvihető lesz.

3. Az Oriáshegység déli oldalán Danwald és az Elba között egy területet kap Németország. Így lehetővé válik a két sínpáros vasút megépítése, amelynek az lesz a feladata, hogy Reichenberg vidékét összekösse Trautenaual és az Elbával.

4. Gabeltől keletre fekvő kis szöglet átengedése, ami által lehetővé válik a glatzi hegyvidék, Landskron és Zwittau közötti vasúti összeköttetés.

Ellenkező külföldi állásokkal szemben meg lehet állapítani, hogy a határkiigazítással majdnem ugyanannyi cseh kerül vissza Csehszlovákiához, mint amennyi új kerül a Németbirodalomhoz.

— Erőteljes, kővér egyőneknek, közsvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként áhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Károly román király Németországban

Tárgyalni fog Göringgel, de nem találkozik Hitler vezérkancellárral
Kiseb baleset érte a király vonatát.

Páris, november 22. Károly román király és Mihály trónörökös tegnap este útrakelt Németország felé. A *Petit Parisien* jelentése szerint a király vonatát Meaux közelében kisebb baleset érte. Az egyik hálókocsi fűtőberendezésének fővezetéke megrepedt. A megrongálódott csöveket Eternai állomáson gyorsan kicserélték és a király zavartalanul folytathatta tovább útját.

Károly király kedden délelőtt Párisból jövet Freiburgba érkezett. Megérkezése után azonnal Unkirehbe ment, hogy résztvegyen Hohenzollern herceg vadászatán.

Bukarest, november 22. Károly

román király — mint itteni illetékes helyre érkezett hivatalos jelentés közli — két-három napot fog tölteni Sigmaringben, de nemcsak a Hohenzollern-ház tagjait fogja meglátogatni, hanem a német birodalmi kormány tagjaival, köztük Göring tábornagy, porosz miniszterelnökkel is találkozni fog. A király lemondott arról a tervéről, hogy hazatérőben Sigmaringből Münchenben is kiszáll. Tudvalevőleg eredetileg azt tervezték, hogy a román király Hitler vezér és kancellárral is találkozni fog. Károly király Sigmaringből egyenesen Bukarestbe utazik vissza.

Párisban nem sokat ért el a román király

Károly román király párisi tárgyalásai nem sok gyakorlati eredményre vezettek. A francia-román eszmecsere általános keretek között mozgott és francia részről pénzügyi és gazdasági segélynyújtásra vonatkozóan semminemű határozott ígéretet sem tettek. A sajtó hangoztatja, hogy ezt a kérdést csak a Bukarestbe küldött francia gazdasági bizottság jelentése alapján lehet majd rendezni.

A *Matin* szerint Károly király és a francia államférfiak mindössze csak a gazdasági téren mutatkozó új kilátások megvitatására szorítkoztak.

egyensúlyának eltolódása, nevezetesen Csehszlovákia megcsónkítása és Magyarország megnövekedése nyugtalansággal tölti el.

A francia sajtó egy része Károly román király londoni és párisi látogatásával kapcsolatban arról ír, hogy Károly király az összecsomolt kísántantól a francia-román szövetség megszilárdításával akarja pótolni. A *Petit Journal* ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy Franciaország számára politikai és gazdasági téren egyaránt kedvező kilátások nyílnak Bukarestben. A lap reméli, hogy a francia kormány felhasználja a kedvező alkalmat és megmenti Franciaország utolsó szárazföldi szövetségét.

A *Petit Parisien* utal arra, hogy Romániát a közép-európai erők

A Szepesség Magyarországhoz akar tartozni

A Szepesi Szövetség Kassán tartott nagygyűlésén rendkívül érdekes határozati javaslatot terjesztett elő *Krisch Jenő* országos elnök. A Csonka-Magyarországon és a felszabadult Felvidéken élő cipszerek egyhangú lelkesedéssel fogadták el a következő határozatot:

— A Szepesi Szövetség, amely a Csonka-Magyarországon élő összes szepesi németeket, szlovákokat, ruszinokat, magyarokat és gorálokat foglalja magában, 1938 november 20-án a cseh uralom alól felszabadult Kassán tartott nagygyűlésén újból ünnepélyesen állást foglalt amellett, hogy a Szepesség valamennyi nemzetiségének önrendelkezési joga megadassék és annak gyakorlati érvényesítése érdekében népszavazás tartassék.

A határozat indokolása hivatkozik arra, hogy a Szepesség lényegesen eltér a Tátrától nyugatra fekvő területtől. A Tátra ugyanis nemcsak vízválasztó, hanem etnikai választóvonal is. A keleti szlovákok, vagy ahogy ők magukat nevezik: szlovjások nyelvi és néprajzi tekintetben maguk is lényegesen eltérnek a nyugati szlovákoktól. Még inkább különböznek a nyugati szlovákoktól a gorálok és a ruszinok, akik most elkeseredett küzdelmet vívnak önrendelkezési jogukért.

A ruszin etnikai terület Szepes megyébe is átnyúlik. Eppen ezért a ma olyan időszerű ruszin kérdés megoldásával kapcsolatban a Szepesség problémáját is rendezni kell.

A szepesi némettség 1919 november 4-én Késmárkon tartott nagygyűlésén kijelentette, hogy magyar hazájához hű marad és Magyarországhoz akar tartozni. Ezt a határozatot 1938 szeptember 24-én, október 8-án és október 22-én teljes terjedelmében fenntartotta. A szepesi némettség a legnagyobb eszalással és elkeseredéssel vette tudomásul, hogy a bécsi döntőbíró-ság ítélete erről megfélekedett. A mélyszéges elkeseredés máris zendülésben tört ki több helyen.

— Meg vagyunk győződve — fejeződik be a szepesiek határozata —, hogy a többi nagyhatalommal együtt Németország, amelynek nagy vezére és kancellára az önrendelkezési jog elvét diadalra vitte, a Szepesség lakosságától és benne a szepesi német-ségtől nem fogja megtagadni az önrendelkezési jogot és lehetővé fogja tenni, hogy akaratát nyilváníthassa szabad népszavazás útján. A Szepesség lakosságának és a szepesi németségnek túlnyomó többsége az ezeréves hazába való visszatérés mellett fog szavazni.

A belga király hollandiai tárgyalásai

Lipót belga király hollandiai látogatásának célja kereskedelmi szerződés megkötése, katonai értesülések kölcsönös kicserélése, a spanyol polgárháború mindkét féléhez intézendő fegyverszüneti javaslat és a németországi zsidók ideiglenes letelepítése Belgiumban és Hollandiában.

„ÉSZAK FELÉ”

A Felvidék visszacsatolásának történelmi filmje

Napjaink legnagyobb történelmi eseményéről, a Felvidék visszacsatolásáról szól az a meghatóan szép történelmi nagyjáték, amelyet a napokban mutatnak be az ország legnagyobb filmszínházai „Észak felé” címmel. A filmet a m. kir. honvédelmi miniszterium irányítása mellett a Magyar Filmiroda munkatársai készítették a honvédség csapatainak bevonulásával egyidejűen a helyszínen.

Megrázó erővel tárja a közönség elé a film a húszéves elnyomatás után visszatérő több mint egymillió magyar testvér ujjongó lelkesedését, az örömkönyes boldogságot, amellyel a visszacsatolt Felvidékre bevonuló honvédség csapatait fogadták. Újra megélevednek a nézők előtt Magyarországnak főmeltóságú kormányzójának komáromi és kassai diadalmas bevonulása és ezeknek a perceknek felejthetetlenül szép, lélekbe markoló történelmi emlékei. Az egész magyarság örömmünnepeinek dicsőséges és boldog napjait látja szeme előtt újra elvonulni a néző. Azokat a napokat, amelyeknek eseményeiről eddig csak a lapok

hasábjairól és a rádió helyszíni közvetítése útján értesült a közönség, újra feleleveníti a film. A Felvidék visszacsatolásának ezt az ünnepi nagy filmjét nemcsak a szaktudásuk legjavával, de szívük-lelkük egész melegevel állították össze mindazok, akik annak készítésében közreműködtek.

E filmnek nincsenek sztárjai, nincsenek művészi szereplői. Szereplője és egyben sztárja is mindenki, aki a filmen látható és aki minden magyar szívnek egyaránt keves: a visszatérő egymillió magyar testvér és a virágzóben lépkedő magyar honvéd. Minden díszletnél pompásabb keretet nyújt az a 12.000 négyzetkilométer Isten-áldotta magyarföld, amely visszatért az anyaország testéhez.

Hirdesse ez az első igazi magyar történelmi film minden szónál és írásnál értékesebben és fennhangzóbban a világ minden tája felé a magyar élni-akarást, a magyar történelmi elhivatottságot és azt a minden magyar által vallott szent hitvallást, hogy a magyar feltámadás ideje elérkezett.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA a „BÁNATOS UCCA”

Előadások: 5, 7, 9-kor!

Csütörtöktől: A magyar feltámadás filmje:

ÉSZAK FELÉ

Csehszlovákia kilép a Népszövetségből

Prága, nov. 22. Kiszivárgott hírek szerint a prágai kormány tárgyalásokat folytat a csehszlovák köztársaságnak az antikommunista egyezményhez való csatlakozása ügyében.

Jó forrásból származó hírek arról is tudnak, hogy Csehszlovákia kilépni készül a Népszövetségből.

Fellángolt Prágában a németgyűlölet

Berlin, nov. 22. Ideérkezett prágai jelentések szerint Prágában váratlanul ismét fellángolt a németgyűlölet. Tömegesen távolították el a németnyelvű feliratokat és egymást követik a jelentések arról, hogy németül beszélő járókelőket a csehek éjnek idején az utcán bántalmaznak. A rendőrség vonakodott a tettesek nevét közölni.

adó körök és Szlovenszko képviselői között még nem értet véget. Eddig még nem sikerült tisztázni a helyzetet. Ugy látszik, hogy Chvalkowsky külügyminiszter kifogásait, amelyeket köztársasági elnökké jelölése ellen hozott fel, komolyan vették és így mindenképp növekszik annak a lehetőség, hogy más személyt jelölnek egységesen a köztársasági elnöki tisztségre.

Hír szerint olyan személyt keresnek, aki politikailag nincs kötve semmiféle irányban és akinek gazdasági szakismeretei vannak. Czerny agrárpárti képviselő, volt belügyminiszter nevét továbbra is első helyen emlegetik az elnökjelöltek között.

Elejtették Chvalkovszky elnökjelöltségét

Prága, nov. 22. Az elnökválasztásról, a kormányalakításról és a felhatalmazás megadásáról folyó tárgyalások a prágai mérték-

Meghalt a temetésen a halott legjobb barátja

Budapestről jelentik: Tragikus halálcset történt tegnap délelben a rákoskeresztúri temetőben. Utolsó útjára kísérték Kohn Hugót, a Magyar Pámpár Rt. főtisztviselőjét hozzátartozói s barátai. A temetési szertartás közben Kohn Hugó barátja **Schvartz Gyula**, a Providentia Biztosító 60 éves tisztviselője hirtelen rosszul lett. Átkísérték a temető igazgatósági épületébe, azonnai értesítették a mentőket, orvost hívtak, de már nem tudtak segíteni a szerencsétlen emberen, **Schvartz Gyula** szív-szélhűdést kapott és meghalt.

— Inkább „házinyul”, mint villamos-szék. Newyorkból jelentik: Bertha Dalhaver Craig indiai asszony kérést intézett Roosevelt elnökhöz és Cummings igazságügyminiszterhez, hogy gyilkosság miatt halálraítélt fiát ne végezzék ki villamosszékben, inkább legyen belőle „orvosi házinyul”, használják orvosi kísérletre s inkább ilyen módon haljon meg. A halálraítélt gyilkos anyja reméli, hogy személyesen is beszélhet az elnökkel és az igazságügyminiszterrel és megindokolhatja kérését. Az újságíróknak kijelentette, hogy az orvosok már halálhozó bacillusokkal is kísérletezzenek a fián, még mindig jobb, ha a tudomány érdekében hal meg, minthogy a villamosszékben pusztuljon el.

Heti műsor:

November 23-án, szerdán délután félhárom órakor, kizárólag ifjúság számára: **Nagymama.**
 November 23-án szerdán este 8 órakor: **Gellérthegyi kaland.**
 November 24-én, csütörtökön este filléres helyárrakkal: **Nagymama.**
 November 25-én, pénteken promiérbérlet 7. sz.: **Angyalt vettem feleségül.**
 November 26-án, szombaton délután **Legyen úgy mint régen volt.**
 November 26-án, szombaton este: **Angyalt vettem feleségül.**
 November 27-én, vasárnap délután **Gellérthegyi kaland.**
 November 27-én, vasárnap este: **Angyalt vettem feleségül.**
 November 28-án hétfőn este A) bérlet 8. számban: **Angyalt vettem feleségül.**
 November 29-én kedden este B) bérlet 8. számban: **Angyalt vettem feleségül.**

A színházi iroda jelenti:

Ma, szerdán, november 23-án délután kizárólag a tanulóifjúság számára rendezett ifjúsági előadásban a **NAGYMAMA**

2 1/2 azaz félhárom órakor kezdődik

a légtalmi gyakorlatokra való tekintettel

Ma, szerdán este a vidám és nagyon mulatságos operett:

Gellérthegyi kaland

Csütörtökön, november 24-én filléres helyárrakkal

Csiky Gergely örökbecsű, fehér vigjátéka, **HALASSY MARIS-KÁVAL** a címszerepben, a

Nagymama

November 25-én, pénteken promiérbérlet 7. számban, szombaton és vasárnap este bérletszíneltben, hétfőn A. bérlet 8. számban, kedden B. bérlet 8. számban

Newyork és Budapest legnagyobb évadzikere a fővárosokkal egyidőben:

Angyalt vettem feleségül

Vaszary János frappáns bohózata a buskomort is kacagóvá teszi.

November 26-án, szombaton délután

Filléres helyárrakkal

Legyen úgy, mint régen volt

23-adszor

Vasárnap délután

Gellérthegyi kaland

ELŐKÉSZÜLETBEN

Hatodik emelet

Ghory ezermester francia vigjátéka

téka: **SOMLAY JULIA** első feltevével.

December 6-án a

Vitézi Szék Horthy-ünnep

a Csokonai-Színházban.

Felhívás

Debrecen mindkét nembeli fiatalságához!

Színpadra alkalmas fiatal leányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai-Színház.

Ingyenes oktatásban részesíti és

színpadi gyakorlatra

neveli a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A felhívásról bővebb felvilágosítást ad személyes jelentkezéskor Győri József titkár (előcsarnok alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színháztól.

Nézzé meg a

Tökés Ilona

Csapó 1 alatti műtermében a

Csokonai Színház

művésznőinek gyönyörű fényképelt

Szines

színházi filmkockák

Változatos

műsor tekintetében ma vitathatatlanul első helyen áll országos viszonylatban is a Csokonai színház. Mesteri kézzel vannak változtatva súlyos irodalmi értékek és könnyed szórakoztató darabok, klasszikus és modern operettek. A színház áldozatkészségére jellemző a tekintetben, hogy a legnagyobb sikereket, mint a *Legyen úgy, mint régen volt*, vagy a *Vig özvegy* előadásait is megszakítja, hogy közben a változatos műsor híveit, akik már megnézték a darabot, újabb bemutatóban, vagy felújításban gyönyörködjenek. Az önálló, budapesti műsorpolitikától elszakadt színházvezetés is egyre jobban kidomborodik a debreceni színház műsorában. Horváth Árpád direktor helyes ötlettel, kezdettől fogva szakított a budapesti műsorok szolgálatmérésével s helyett a vidéki közönség lelkehez közelebb álló ősbemutatókkal, vagy nagyszerű darabok repertoárjával elégtelti ki a publikum igényeit. Hogy ez az elgondolás mennyire helyes, azt bizonyítja a színházlátogató közönség őszinte meglepedése.

Óriási munkát

végzett Horváth Árpád direktorral és Szabó Ernő főrendezővel élén a Csokonai Színház művészgárdája már ebben a szezonban is. Nem egészen hat hét alatt bemutatták a *Legyen úgy, mint régen volt*, az *„Ide gyere rózsám”* s a *„Gellérthegyi kaland* eredeti operettekét. Felújították pazar kiállításban, felfrissített szöveggel, kifűző előadásban a *„Vig özvegy”*-et és *„Csárdás-*

királynő”-t. Bemutatták a *„Nem lesznek hálátlan”* zenés vigjátékot és *„Nincsenek vételenek”* c. darabot. A *„Hazajáró lélek”* új változatát színre hozták a délutáni előadásban futó *„Süt a nap”*-pal együtt. Most pedig tíz napon belül színre kerül a *„Nagymama”*, az *„Angyalt vettem feleségül”*, *„Hatodik emelet”* és a *„Huszárparádé”*. Olyan teljesítmény ez, tekintve az előadások érett, művészi produkcióit, a gondos rendezést, ragyogó, helyenként káprázatos kiállítását, a nagyszerű színész-teljesítményeket, ami előtt elismeréssel kell megállnunk.

Vasárnapi premier lesz

december 4-én, amikor a *„Huszárparádé”* című látványos, mulatságos katonai-operett kerül délutáni és esti előadásban bemutatásra.

Amerikából Debrecenbe

érkezett s pénteken felújításra kerül az Ujvilágban aratott hatalmas siker után Vaszary János pompás, ellenállhatatlan humoru darabja: az *„Angyalt vettem feleségül”*. Érdekes karriert futott be ez a darab. 1932-ben mutatták be Budapesten, májusban, szezon végén s így érthető, hogy nem futotta ki azt a sikert, amit pedig feltétlen megérdemelt. Vaszary darabját aztán lefordították és Newyorkban került előadásra. Óriási sikert aratott a páratlanul szellemes dara, mely a nagy amerikai sikerek után visszakerült magyar színpadra és előbb Budapesten vitték színre zsufolt házak mellett, most pedig Debrecenben is felújítják. Az angyal remek szerepét ezúttal Hamvay Lucy játssa. A bankigazgató szerepében Bálint György jut méltó feladathoz, míg barátjának szerepét az ízes humorú, nagyszerű Szabó Ernő játssa. A csábító: Kamarás Gyula lesz. Az *„Angyalt vettem feleségül”* Amerika után bizonyosra vehető, hogy másodszor is meghódítja Debrecen, annyival inkább, mert a vigjátékot ragyogó amerikai dalbetétekkel tűzdelték meg s most ezekkel a pompás énekszámokkal kerül színre Debrecenben.

Pál-Nagy Zsigmond festőművész sikere

Pál-Nagy Zsigmond ismert festőművész újabb sikeréről számolhatunk be. A kiváló festőművész a Műcsarnok legutóbbi kiállításán két szép alkotást állította ki, mégpedig egy jólsikerült aktot és egy remek portrét.

Képzőművészeti körök és a szakajtó erősen felfigyel Pál-Nagy Zsigmondra és úgy a *„Magyar Nemzeti Művészet”,* mint a *„Művészet”* engedélyt kért tőle, hogy kiállított képeit reprodukálhassa.

Itt közöljük, hogy Pál-Nagy Zsigmond téli műtermét nyitott Budapesten, mégpedig a Rózsadombon, Tulipán uca 6. szám alatt.

Meghalt férje karjában egy hajdusovát asszony

A debreceni ügyészségnek jelentést tett a szovátai csendőrség arról, hogy Hajdusovátban *Lanf* Jánosné 53 éves asszony a háza udvarán hirtelen öszszecssett és elájult. Férje segítségére sietett, bevitte a lakásba, de mire letette az ágyra az ájult asszonyt, az már meghalt. Az orvos szívbizulást állapított meg.

Az asszony férje kérte, hogy boncolják fel feleségét, mert tudni akarja, hogy mi okozta a hirtelen halált, hiszen feleségének semmi baja nem volt és nem is panaszkodott.

Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a jelentés alapján elrendelte az asszony holttestének felboncolását, hogy megállapíthassák a hirtelen halál okát.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exklusiv bejáróval családi ház.

Propagandákrak kizárólag bel-földi utasok számára. Kiugás-talanul berendezett, hideg meleg folyóvízes, központi fűtés és szobák:

Egyágyas	5.-
Kétágyas	8.-
Egyágyas	8.-
Kétágyas	14 50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

A Kormányzó Ur Öfóméltósága köszönetét nyilvánította a debreceni egyetem üdvözlétéért

Dr. *Bacsó Jenő* rektor a debreceni tudományegyetem tanácsának tegnapi ülésén bejelentette, hogy azon az emlékeztetés napján, amikor a magyar csapatok átérték a felvidéki magyar határt: 1938. évi november hó 5-én délelőtt 10-11 óráig szünetet rendelt el. Ugyanakkor a tanári kar és az ifjúság az aulában gyülekezett, amikor a rektor beszédet mondott. Az ünnepély alkalmával elhatározták, hogy a kormányzó ur öfóméltóságához, vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnökhöz, Kánya Kálmán külügyminiszterhez és gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi miniszterhez üdvözlő táviratot intéznek. Az üdvözlő táviratra most érkezett válasz a kabinetirodától: »Magyarország kormányzójának kabinetirodája. A kabinetiroda főnöke. 15.600-1938. szám. A kormányzó ur öfóméltósága a Méltóságod által úgy a saját, mint a debreceni m. kir. Tiszta István tudományegyetem tanácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága nevében a Felvidék magyarlakta területeinek visszaszatolása felett érzett hazafias örömlük kifejezésre juttatása mellett távirati úton előterjesztett hódoló üdvözlőtelért őszinte köszönetét nyilvánítani méltóztatik. Eről van szerenősem Méltóságodát értesíteni. Budapest, 1938. évi november hó 12. napján. *Uray* s. k. »

Vérüket és bőrüket ajánlották fel a japán diáklányok a hazának

A yomari női egyetem 15 hallgatója olyan áldozatot ajánlott fel, amire nincs példa. Katonai sebesültekre felajánlották bőrüket súlyos sebekkel elesett katonák arcának helyrehozására. A súlyos sebesültek megsegítésére pedig véradomlesztés céljára már a háboru kezdetén felajánlották a japán lányok vérüket.

Az ölesónál is ölesőbban járhat színházba, aki kedvezményes szelvény tüzetét vált a színház földszinti titkári irodájában.

Egyelőre megszűnt a légvédelmi készütség Debreczenben

Tegnap este már teljes világítás volt az utcákon és megszűnt az épületek elsötétítése. — A 24 órás légvédelmi gyakorlat tanulságai.

Huszonegyórás légvédelmi készütség után, mely elsötétítési és riasztási gyakorlat is volt, a légvédelmi parancsnokság tegnap délután öt órakor megszüntette a készütséget. Nyomon követték a lakosságot, hogy kedden este nem lesz kötelező az elsötétítés s egyben intézkedtek a világítási vállalatnál is, hogy a készütség feloldásával megszűnt az eszköztelt világosság szükségessége.

Az első 24 órás légvédelmi készütség Debreczenben

Ez volt Debreczenben az első, teljes napot betöltő légvédelmi készütség, mely végeredményben olyan sikerrel végződött, hogy annak alapján a közönség a legnagyobb nyugalommal nézhet a történelmi idők esetleges veszedelmei elé. Meg kell állapítanunk, hogy úgy a légvédelmi alakulatok segédcsapataikkal, a rendőrség közreműködésével együtt, mint maga a közönség példásan, fegyelmezetten, mintaszerűen viselkedtek és sikeresen állották ki a nagy próbát.

Minden elismerést megérdemel a végzett nagy munkáért és az eredményért lovag Malinowszky Alfréd ezredes, vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő, a légvédelmi parancsnokok és Honcsik Jenő tűzoltófőparancsnok, valamint a Légvédelmi Liga, akik hosszú és cél-

Vitéz Boskó Mihály légoltalmi parancsnok a készütség tanulságairól

Vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő, légoltalmi parancsnok elismeréssel szövegezte a 24 órás készütség tanulságairól.

— A folyamatos készütségbe — mondotta vitéz Boskó Mihály — beletartozik Debreczen város összes légoltalmi segédcsapata s dacára a gyakorlat hosszúságának — hiszen együttal nem pár óráról, hanem egy egész napról volt szó —, nagy ambícióval és fegyelmezettséggel tették eleget kötelességüknek. A riadóra csekély kivétellel valamennyien összejöttek. A figyelő szolgálatosok hidegben, Debreczentől 30 kilométeres távolságban is lelkesen és tökéletesen végezték feladatukat. Az egyes magaslatozon, tornyokban elhelyezett riasztó órák rendkívül éberségről tettek tanúbizonyságot s legcsekélyebb észleleteiket is azonnal jelentették. A rendőrség minden odaadását latba vetve támogatta a nagy munkát.

A közönség viselkedése fegyelmezt

— Csak a legjobbat lehet mondani a közönségről is — folytatta Boskó főfelügyelő. — Most, amikor már beérkeztek a jelentések, szinte minden jelentés mintaszerű viselkedéséről számolt be a közönségnek. Teljes komolysággal, átérzésével a nagy feladatnak tettek eleget a rendelkezéseknél s megállapítható, hogy a közönségnek szinte számításba se jöhet csekély töredéke renitens csak. Sajnálatos viszont, hogy ez éppen az intelligenciához tartozik, akkor, mikor egyszerűbb emberek illő komolysággal és lelkiismeretességgel viselkednek. A fegyelmezt viselkedéshez hozzá tartozott az is, hogy a

tudatos munkával érték el azt, hogy részben kitűnően működő légoltalmi védcapatok állnak a város rendelkezésére, másrészt pedig a közönség bámulatos fegyelmelemmel viselkedik a riasztás pillanataiban.

Tökéletesen sikerült a riadó

Míg az elsötétítésnél még voltak kisebb hibák, főleg az udvarra nyíló lakásoknál, addig a hétfőn este 9 óra 5 perckor megkezdődött riasztás tökéletesen sikerült. A vészjelző szirénabugásra pillanat alatt áthatolhatatlan feketeség borult a városra. Az emberek a falakhoz lapultak, kapualjakra húzódtak s az ucca pillanatok alatt teljesen néptelen lett. Csupán egy-egy rendőr és légoltalmi segédcsapatos lépte hallatszott néha a kísérteties csendben. Közben a sikoltozó szirénabugás, a félrevert hangok kongása megadták a figyelmeltetést mindenkinek s a »légiveszély közeledik« jelzés elmultával halotti esend borult a városra. Ez a csend húsz percre megbénította teljesen Debreczen s mikor húsz perc elteltével a felszabadító »légiveszély elmúlt« szirénázás hangja feltört, ismét némi élet költözött a városba. Olyan tökéletes volt az elsötétítés, hogy — mint megírtuk — a repülőgépek is elkerülte Debreczen, nem ismerve fel a város látképét az áthatolhatatlan feketeségben.

debreczeni közönség bátorsága is kiállotta a próbát. Nem vesztette el fejét, nyoma sem volt pániknak, sőt, az előző gyakorlatok hatása alatt bizonyos rutinnirozottságot lehetett felfedezni.

— Volt néhány kisebb hiányosság, amire rámutatott a gyakorlat s ezeken is segítünk rövid idő alatt. Egyik az, hogy a légiveszély elmultat jelző szirénahang után sem szabad a fényeket kigyújtani. A városnak továbbra is sötétségbe burkoltan kell maradnia, nehogy az ellenséges gépek visszatérjenek. Ez nem győzőm eléggé hangsúlyozni. Annak, hogy a szirénaszóval feloldjuk a várost megdermesztő mozdulatlanúságot, célja az, hogy az alatt az egészségügyi szolgálatosok elvégezhesék munkájukat, a sebesülteket összeszedjék, biztonságba helyezzék, kezelés alá vegyék és más sürgős munkálatokat elvégezhesenek. Eppen ezért az egészségügyi osztagoknak sem lehet a készütségből kimozdulni a légiveszély elmultat jelentő szirénajelre, hiszen az ő munkájuk voltaképpen ekkor kezdődik, a sebesültek segélynyújtásával.

— Ugyancsak nagy munka hárul az épületoltalmi parancsnokokra, akiknek épületeiket figyelni kell, hogy ott fénykiszűrődés ne legyen, a padlásokra embereket kell állítani, akik óltásra készen legyenek. Továbbá, mivel légiveszély esetén a háztulajdonosoknak engedniük kell az utcán járók beállítását a kapualjakra, esetleg udvarokra, az épületparancsnoknak vigyázni kell a személy- és vagyonbiztonságra.

— A nagy légvédelmi készütség tanulságai azonban — fejezte be

nyilatkozatát vitéz Boskó Mihály légoltalmi parancsnok — feltétlenül kielégítőek s ismétlem, hogy ugyanakkor, amikor teljes dícsőrettel kell szólnom a segédcsapatok, rendőrök és más légoltalmi osztagok nagyszerű, tökéletes munkájáról, elismeréssel kell nyilatkozzom ezt a munkát minden tekintetben elősegítő debreczeni közönségről is. Nagy jelentősége volt a mostani készütségnek, megmutatta erőnkét és rámutatott a még meglévő, lényegtelen hiányosságokra, melyeket további szívós, lankadatlan munkával fogunk kiküszöbölni.

Az üzleti élet és az elsötétítés

Magunk részéről is teszünk egy megjegyzést:

A kereskedők és iparosok nagy várakozással néznek a karácsonyi szezon elé, mert bizony az utóbbi hónapok pangása után el kelne az erősebb ünnepi forgalom. Az üzleti fellendülés jelei már mutatkoztak is, amikor hétfőn a közönség már megint kezdett visszahúzódozni a vásárlásoktól. Ennek a visszahúzódozásnak semmi oka, semmi értelme nincs. Még ha ismétlődne is

Farkas István püspök az új magyar élet kialakulásáról

Miskolcon a református egyházkerületi közgyűlésen Farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi főgondnok nagyhatású megnyitó beszédet mondott, melyben szeretettel köszöntötte a huszévi keserves rabaság után keblünkre visszatérő testvéreinket.

— A magyar nemzet — mondotta — óriási áldozatot hozott a mai világpolitikai helyzetben, amikor, ha csak pillanatra is, lefert a történelmi jogalapról és elfogadta a népi elvet, azért, hogy a trianoni bilincset megtághassa és a Felvidék magyarjainak nagy részét kiszabadíthassa. A történelmi lapra visszatérés csak idő kérdése — mondotta Farkasfalvi Farkas Géza, akit beszéde után a közgyűlés percekig ünnepelt.

Azután került sor Farkas István püspök jelentésének felolvasására. A püspöki jelentés bevezetőül megemlékezik a Felvidék felszabadulásáról és testvéri s atyafiságos szeretettel üdvözli a hazatért tisztáninneni egyházkerület magyar testvéreit.

A püspöki jelentés ezután arról szól, hogy új világ van kialakulóban, de ennek a világnak jobbnak, szebbnek kell lennie a régénél.

Hívó magyar lélekkel hirdetem — mondja a jelentés —, hogy elsősorban az Anyaszentegyház, az íge tekintélyét kell minden vonalon visszaállítani. Emberimádat és dícsőítés helyett s az egész uralkodni vágyás helyett meg kell tanítani a világot arra, hogy egyedül Istené a dicsőség. Nemzeti megújulásról addig nem lehet beszélni, míg Krisztusban újja, mássá és jobbá nem születünk a kezős hazában élő magyarok. Korunk méhe tele van népboldogító új akarásokkal. Újja, mássá kell tehát lenni itt minden magyarunk. De a túlzásoktól óvakodni kell. Egy dolgot bizonyos tudni kell: minden reform itt mindlunk

is a légvédelmi gyakorlatok, illetve elsötétítések, akkor sincs ok arra, hogy alaptalan rémhírektől, vagy más hisztériás tünetektől a közönség hagyja magát befolyásolni.

A legközelebbi légoltalmi gyakorlat december 1—10 között lesz

Illetékes helyről kaptuk a következő sorokat:

A honvédelmi miniszter által elrendelt és 24 óra hosszúra tartott légoltalmi gyakorlat tegnap délután öt órakor befejeződött s a város is lassan visszanyerte rendes képét és forgalmát. A lakosságnak hozzá kell szokni a gyakorlatokhoz, amelyeket külföldön már évek óta tartanak, mert csak ilyen módon tudja magát fegyelmeztetni és ilyen módon szokja meg a gondolatát annak, hogy komoly támadás is érheti a várost. Az önfegyelem pedig nagyon sokat ér s a védekezésnek egyik hathatós eszköze. Ezek a légoltalmi gyakorlatok a jövőben meg fognak ismétlődni s a legközelebbi december hó 1—10. napja között lesz megtartva természetesen, amikor azonban már a rendőrhatalóság a legszigorúbban fog eljárni a rendelkezéseket be nem tartókkal szemben, ekkor már senki sem védekezhetik a teendők nem ismerésével és nem tudásával, mert azokat leköszölte lapunk is több alkalommal s a falragaszokon is közhírré tették az illetékes hatóságok, amelyek elvárják a közönségtől a megfelelő megértést és komolyságot.

a magyar lélek szülöttje legyen és minden a magyar fajta megerősödését és örök életét szolgálja.

A püspöki jelentés ezután kiemeli a magyar paraszttömegek áldozatos, hazafias magatartását, a falu népének mindenre elszánt őrálását, a kormányzó úr öfömlésége és a haza iránt való magyar hűségét. Ők a honserzők, a honmentők, az egyetlen vezér, Horthy Miklós vezérlete alatt. Ezt a fajtát minden magyarnak becsülni és szeretni kell.

— A pusztító háborúknál is féltelmesebb dolog a lappangó forradalom, a titokban készített lázadás. Komoly magyar cselekedetekkel le lehet könnyen esendesíteni a titkos élesztett tüzeket. Az új magyar élet kapuján dörömbölő Tiborok és Esze Tamások utódai nem voltak soha lázadók és alattomban suitogók, különösképpen pedig nem voltak vezérségre törők. Csak a jussukat, a mindennapi kenyerüket kérték, azt sem ingyen, hanem a munka és a nemzetiség jutalma gyanánt.

Meg kell tanítani ifjainkat arra, hogy minden foglalkozás becsületet szerző. Ki kell gyógyítani abból a nyavalyából, hogy mi csak katonai és jogásznemzet vagyunk. Nekünk a munka becsületét újra visszaszerző nemzeté kell válni. Legyünk különbek, mint mások, ezzel a lelki fegyverzettel kell a magyar ifjúságot a gyakorlati élet útjára vezetni. Iró, tudós, költő, jogász, földművelő magyar, iparos, művész, lelkipásztor, igaz-érig úr, de jó kereskedő is lett volna és lesz is ez a nemzet fiaim kerestül, ha erre is ráneveljük őket. És ez az egészségesen megoldott zsidókérdésnek is a kulcsa.

Megemlíti még a püspöki jelentés, hogy hatvanöt ezer reformátussal nőtt a Felvidék felszabadulása folytán az egyházkerület.

November a hősök hónapja

A világháború alatt valamennyi november negyedik hete nagyon mozgalmas és egyben fegyverekre szerencsés is volt.

1914. november vége felé fejeződött be a győzelmes Krakkó—Czentachowai csata és ekkor született meg az elhatározás a limanowai csata megvívására. Ugyancsak ezzel párhuzamosan nov. 20. és 28. között történt a legnagyobbarányú orosz betörés Magyarországra, de ez Homonnánál gyorsan siralmas véget ért. Ugyanekkor nehéz harcok folytak Szerbiában is, ahol Potiorek tábornagy seregei a Kolubara és a Ljig mentén vívott csatában megverték a szerb hadakat.

1915. novemberének ebben a hetében a balkáni hadszíntéren alkalmazott csapataink Szerbia leigázása során eljutottak a Rigómező küszöbére.

1916. novemberében végezték el világhírű műszaki csapataink, folyami erőink hathatós támogatásával Sisztovnánál a központi hatalmak Duna-hadseregének áthajózását a Duna bolgár földről román földre, majd ott hatalmas hidat vertek. Ugyanekkor megindult Orsova felől magyar csapatoknak az a szép hadművelete, amely a román hadosztály elfogásával fejeződött be. Az események tömegéből csak igen kevés esetet sorolhatunk fel:

A Krakkó—czensztchowai csatában 1914. nov. 20-án a székesfehérvári 69-esek I. és IV. zászlóalja válságos helyzetbe került. Az orosz túlerő betört vonalainkba. A legénység jelentékeny hányada meghátrált. Az állásban maradtak azonban tisztjeik példaadásán felbuzdulva véres kézitusával kényszerítették az oroszokat az állás elhagyására, 70 bajtársukat kiszabadították az oroszok fogságából és sok oroszt elfogtak. A harcban különösen kitűnt vitézségével három zászlós: Csik László, Fűvész János, Vattay Dénes. Mindhárman megkapták az arany vitézségi érmét.

November 22-én a brassói 2. gyalogezred vitézkedett, amikor az ellenségnek megerősített állását kétszer is megrohanta. A második roham meghozta a győzelmet. Ez nem volt olesó: 500 vitézünk életébe került.

Ezen a napon a kaposvári 44-esek IV zászlóalja ütközött sötétben az oroszokkal. Azonban nemtörődve az ellenség erejével, szuronnal nekiment. Az oroszok megszaladtak, de 150 emberüket a somogyi bakák elfogták.

November 23-án a miskolci 10-es honvédek egyik zászlóaljának sikeres rohama szerzett 300 foglyot és 2 géppuskát.

Ezen a napon a besztercebányai 16. honvéd gy. ezred utászotlaga, mint utolsó tartalék, a támadó oroszokat ellentámadással visszavonulásra bírta. Az utászok prancsnoka Sásky őrmester cvvel érdemelte ki az arany vitézségi érmét.

Kimagasló hősiességgel verekedett a szalmári 12. honvéd gy. ezred is. Eléggé bizonyítja ezt, hogy 1400 harcospól csak 300 maradt meg.

November 24-ről meg kell említeni Gubics Györgynek, a győri 19-esek tizedesének hőstettét. Az oroszok betörték az állásba, de Gubics összeszedett 30 embert, ellentámadást intézett, kiverte az oroszokat, sőt még 58 oroszt foglyot is ejtett. Ő maga súlyos sebet kapott és később karját le is vágta. Bőségesen kiérdemelte az arany vitézségi érmét.

November 25-én a székesfehérvári 69-eseknél egyéb erő híjján a mozgókonyhák kocisai és szakácsai fogtak puskát a kezükbe, hogy az ezred segítségéig behatolt oroszokat visszaverjék. Markóczy főhadnagy vezénylete alatt vállalkozásukat siker koronázta. Kiszabadították foglyul esett bajtársaikat. Az oroszok megfutmod-

tak, de 100-nál több emberük esett el a vad kézitusában.

A Kárpátok déli lejtőjén és lábánál és Homonna körül vívott 1914. évi novemberi harcokban majdnem kizárólag a magyar csapatok szerepeltek.

Nov. 21-én a 12. huszárezred Cirókaófalunál csak akkor adta fel állásait, mikor az oroszok bekerítették. Az ezred elvesztette létszáma felét. Sokan fogságba estek. Az oroszok csűrökbe zárták be foglyaikat. Az egyik csűrben volt elzárva Laczai és Helmecei szakaszvezető. Alkalmos pillanatban az orosz fogolyórt megrohanták, letépték, fegyverét magukhoz vették, azután kironvta lefegyverezték a kívül álló őrt is. Majd kiszabadították a szomszédos csűrbe zárt huszárokat és szerencsésen átvágták magukat ezredükhöz.

Nov. 22-én hasonló hőstettet vittek véghez a szegedi 46-osok. Három századukat, három orosz zászlóalj bekerítette és elfogta. Közülük Szeles Ferenc szakaszvezetőt is. Szelesnek azonban sikerült megszöknie néhány bajtársával együtt. Fegyvereket szereztek, majd hihetetlen vakmerőséggel ellentámadásba fogtak. Szeles ezt oly ügyesen vezette, hogy kiszabadította a három századot és még 200 oroszt foglyul ejtett. Megkapta az arany vitézségi érmét.

Nov. 24-én Takesányánál a kolozsvári 21-es honvédek több századát fogták körül az oroszok. Abrudán György őrmester a marosvásárhelyi 22-es honvédek által intézett ellentámadás során 400 honvédet mentett meg az elfogástól. Ki is érdemelte az arany vitézségi érmét. Maguk a 22-es honvédek elfoglalták Takesányt és 2000 foglyot ejtettek. Az oroszok ezután gyorsan kitakarodtak az országból.

1914. novemberi Kolubara—Ljig menti csatában két magyar tiszt szerzte meg a Mária Terézia rend lovagkeresztjét.

Az egyik volt Glogovac Gojkomir a 2. Bosznia—hercegovinai gy. ezred egyik géppuskás osztágnak parancsnoka. Nov. 26-án történt, hogy az ellentámadást intéző szerbek áttörték az ezred állásait. Glogovac azonban oly ügyesen alkalmazta géppuskáit, hogy a betört szerbeket megsemmistelte és ezzel egész ezredét megmentette.

A másik volt Lukács Géza ezredes, aki nov. 25-én a 1. hegyi dandárt 14 óras részben éjjeli menettel egy szerb hadosztály hátába vetette, azt megtámadta és gyors visszavonulásra bírta.

1915. A balkáni hadszíntéren nov. 22-én az egri 60. gy. ezred II. zlj.-a és kassai 15. vadászzászlóalj az lbar mellett fekvő Sočanánál szuronyrohammal vették be a szerb utóvéd állását, 200 szerbet elfogtak, 6 ágyút és 4 géppuskát zsákmányoltak.

1916. A Románia ellen vívott háborúban nov. 23-án Szívó huszárezredesnek túlnyomórésben magyar zászlóaljból álló hadoszportja Orsova felől támadásba ment át, nov. 25-én megszállta Turnu Severint, ahol 1200 foglyot ejtett és 3 ágyút, gőzöst, 69 uszályt, 800 megrakott szekeret zsákmányolt, majd üldözöbe vette a vele szemben állt román hadosztályt, azt december 5-én a Duna—Olt szögletében utólérté, megverte, mire a román hadosztály (8000 ember, 26 ágyú) másnap letette a fegyvert.

— Angliában enyhítik az elítéltek büntetését. Kimondották, hogy öt évre felfüggesztik a halálbüntetést. Most pedig a „kilencágú macskát” küldik nyugdíjba. Ez egy korbács, amellyel a súlyosan elítélteket verték véresre. Legutóbb az úrfiúk betörőbandájának tagjait verték meg vele. A fegyvere megjelölést is eltörlik és csak foglyokról beszélnék.

„Szecselmi álmunk megvalósult”

Bourbon Pármaj Lajos herceg, Zita királynő testvéröccse nyilatkozott Mária olasz királykisasszonnyal történt eljegyzéséről.

Róma, november 22. A Bourbon-Pármaj család pianorei kastélyába százával érkeznek az üdvözlő táviratok Bourbon-Pármaj Lajos hercegnek Mária királykisasszonnyal történt eljegyzése alkalmából. A kastély előtt naponta megisméltödnék a környék lakosságának lelkes tüntetései. Lajos herceg mindannyiszor megjelenik a kastély erkélyén, hogy fogadja a lakosság szeretetének megnyilvánulásait.

Bourbon-Pármaj Lajos herceg fogadta a *Stampa* tudósífoját és a következő nyilatkozatot tette előtte:

— Az esküvő napjáig még nem szándéksom elhagyni Olaszország területét, a napokban pedig Rómába utazom, hogy menyasszonyom közelében lehessenek. Az esküvő idő-

pontját öfelségeik még nem tűzték ki, de a *menyegző minden valószínűség szerint januárban lesz, talán Rómában, vagy talán a pianorei villa kápolnájában, ahol 1912-ben Zita nővérem örök hűségget esküdött Károly királynak, a későbbi Károly királynak. A házasság után minden bizonnyal külföldi utazást teszünk és bizonyára ellátogatunk Belgiumba, ahol sokáig életem s ahol mozambiquei gyapotültetvényeim központi igazgatását vezetem. Azt szeretném, ha állandó lakhelyünk itt a pianorei völgyben és a közeli Viareggio-ban lenne, ahová legszebb gyermekkorom emlékeim futnának, ott, ahol régen együtt futkároztam a még gyermek Mária hercegnővel és ahol most szecselmi álmunk megvalósult.*

Fiatalkorú tolvajbandát leplezett le a rendőrség

Betörték a Berzéki foto-cég Piac utcaikirakatát és fényképezőgépet loptak

Vakmerő betörés történt vasárnap a Piac utcán, a Berzéki foto-üzem kapualatti üvegkirakatában. A tettesek feltörték az üvegkirakatot és két értékes, 300 pengőt érő fényképezőgépet magukkal vittek.

Berzéki fényképész a betörés felfedezése után nyomban megtette a feljelentést a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás. Ezzel egyidejűleg végig körözte a károsult a debreceni zálogházakat, ócskás és szaküzleteket a fényképezőgépek pontos leírásával. Ez ügyes fogásnak bizonyult, mert az egyik fiatalkorú tettes még hétfőn dé-

után jelentkezett az egyik szaküzletben és eladásra kínálta a fényképezőgépet. A tulajdonos nyomban átadta a gyereket a rendőrnök, aki előállította a rendőrség központi ügyeletére. Kovács Gusztáv detektív kihallgatta a fiatalkorú bűnöst, aki töredelmes beismerő vallomást tett. Vallomása alapján Szücs Jenő detektív kézrekerítette a banda másik három tagját is s a fiatal bűnözőket, akik közül a legidősebb 14 éves, a kihallgatások befejezése után átadják a fiatalkorúak bíróságának. Az értékes fényképezőgépek megkerültek.

Három hónapi fogházra ítélték az erdőőrt, aki puskával véresre vert egy földművest

Kedden délelőtt állt a debreceni törvényszék dr. Tokay tanácsa előtt Hamza Lajos erdőőr, aki a nagylétei határban az erdőőri lakás előtt véresre verte Szegedi Mihály földművest.

A vádirat szerint az erdőőr, aki a létei uradalmi erdőt őrzí több társával, a lakása előtt összeveszett Szegedi Mihály földművessel, akit

arcul ütött, olyan erővel, hogy a földműves a földre zuhant, majd fegyverével véresre verte a földön fekvő embert.

A tárgyaláson a vádlott erdőőr azzal védekezett, hogy önvédelemből cselekedett, mert Szegedi Mihály öt támadni akarta. A vádlott előadása szerint Szegedi, aki italos volt elébe állt és cigarettát kért, vagy öngyújtót. Nem adott neki, mire Szegedi dühösen azt mondotta, hogyha nem ad, akkor egyikőjük a ló alá kerül. Szegedi szavai után a zsebébe is nyúlt, Hamza azt gondolta, hogy kését veszi elő és meg-előzte az ütessel.

Egyszerre adta a pofont és közvellen utána a puskával is az ütéseket a gyomrára és fejére.

A bíróság előtt kihallgatott tanuk a vádlott vallomásával szemben azt bizonyították, hogy az erdőőr a földön heverő embert ütötte a puskájával.

Az orvosszakértő szerint a sérülés olyan súlyos volt, hogy Szegedit a klinikán 14 napig ápolták.

Az ügyész vádirata alapján Szegedi Mihály is mint vádlott szerepelt az ügyben, mert a nyomozati jelentés szerint azt állapították meg, hogy zsarolni akarta az erdőőrt a cigarettáért és fenyegette. Ez a vád azonban a tárgyaláson nem igazolódott be és az ügyész eljette. Szegedi ellen megszüntették az eljárást.

A bizonyítási eljárás befejezte után a bíróság bűnösnek mondotta ki az erdőőrt és elítélte háromhónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

Izgalom öt elloptott rádiumtü miatt

Newyorkból jelentik: Az amerikai rádióleadók napok óta arra figyelmeztetik a közönséget, ne hogy valaki megvásárolja azt az értékes rádiumot tartalmazó esomagot, amelyet az egyik klinikáról loptak el, mert avatatlan kezekben halálhozóan veszélyes lehet.

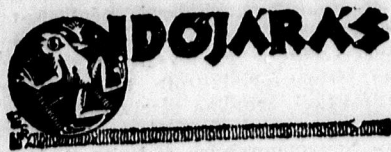
A csomagban ólomburkolatban öt rádiumtü van, amelyek összesen ötven milligramm rádiumot tartalmaznak. Ha tapasztalatlan ember nyitja fel az ólomesövet, súlyos sérüléseket szenved, esetleg bele is hal. Arra számítva, hogy a tolvajok esetleg már tul is adtak az értékes és veszélyes csomagon, az amerikai rádiók is felhívják a közönséget, hogy ha gyanus észlel sebeket fedez fel a testén, azonnal jelentkezzék a hatóságoknál.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán felnőtteknek: TITKOK HAJÓJA, Híradó. Előadások 5 órától.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Hazánkban igen enyhe lett az időjárás, a hőmérséklet általában elérte a 13 fokot, Szombathelyen, Kaposváron és Békéscsabán 15 fokot észleltek. Ész a keleti megyéket kivéve mindenütt volt. Este hét órakor az Alföld déli felén még élénk déli szelek fújtak, Sopronban azonban már élénk északnyugati szél keletkezett.

Jóslás: Nyugatira fordul élénk szél változó felhőzet, több helyen eső, a hegyeken záporoszerű havazás, a hőmérséklet a Dunántúlon már esik.

Nem helyezik szabadlábra Von Fath gyilkosának bűntársait. Tesnier vizsgálóbíró elutasította Grünspan Herschel nagybátyja és nagyneje ügyvédjeinek kérelmét, amelyben védenek ideiglenes szabadlábra helyezéséről kérték. A vizsgálóbíró végzésében a letartóztatás fenntartását azzal indokolta, hogy továbbra is fennáll az el-tussolás és összebeszélés veszélye s ezért a gyanúsítottak nem helyezhetők szabadlábra.

Törökország a százévesek országa. Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint Törökország a százévesek országa. Jelenleg 6241 száz év-nél idősebb ember él Törökországban, akik közül 3985 nő és 2256 férfi. Hivatalos bizonyítvány tanuskodik arról, hogy nyolcszázán idősebbek 110 évnél.

Százharmincmillió lakosa van az Egyesült Államoknak. Washingtonból jelentik: Az amerikai hivatalos statisztika szerint az Egyesült Államok lakossága 1938 július elsején 130,215.000 volt. A múlt év július elsején kiadott hivatalos jelentés szerint az Unió lakossága még 958 ezerrel volt kevesebb, tehát egy év leforgása alatt csaknem egymillióval növekedett. Hogy ez a nagyarányú növekedés mennyiben a természetes szaporodás s mennyiben a bevándorlás eredménye, az ebből a hivatalos közleményből nem derül ki.

Egy orvos meghalt az uccán. — Kraemer Béla budapesti orvos, a Drottly uca 2. számú ház előtt hirtelen összeesett. Mire a mentők megérkeztek már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Kraemert szív-szélhűdés ölte meg.

Rákóczi-nótaest az Angol Királynő éttermében. Az Angol Királynő szálló és étterem igazgatósága és Rácz János cigányzenekara a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira holnap, csütörtökön este az Angol Királynő éttermében, 9 órai kezdettel Rákóczi-nótaest rendez, kegyeletes emlékeztetőül a felszabadult magyar területekre s a Nagyságos Fejedeleme, akinek piheőhelye és nevéhez fűződő sok-sok városa és vidéke a megnagyobbodott Magyarországhoz visszakerült. Az Angol Királynő igazgatósága az akkor esti bruttó forgalom 10 százalékát ajánlja fel a mozgalom céljaira, Rácz János pedig a kuruc dalok szövegét tartalmazó füzetek árát teljes egészében Erre az estre a közönséget ezúton is meghívja az Angol Királynő Rt. igazgatósága, Rácz János és cigányzenekara. Rendes étel-ital árak. Belépő díj nincs. Asztalfoglalások főpincérek-nél történnek. telefon: 26-49, és 28-04.

A legalkalmasabb gyalogsági fegyver szabadalmát az angolok vásárolták meg. Az új gyalogsági fegyver súlya kilenc és fél kiló. Percenként 120 lövést lehet leadni vele. A fegyver egy-síti magában a gyalogsági puskát, gyors tüzelő és léghárító fegyver előnyeit.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház fűzetszintti titkári irodájában.

205 új községi orvosi és körorvosi állást szervezett a kormány

Budapest, nov. 22. A nemzet életére és jövő fejlődése szempontjából különösen nagyértékű a falusi népesség. Ennek egészségügyi viszonyai azonban több tekintetben orvoslásra várnak. Az Imrédy-kormány késedelem nélkül segíteni kívánt ezen a szükségleten. A segítség keresztülvitelénél mindenekelőtt azt kell biztosítani, hogy ne csak a népesebb községeinkben, hanem a szétszórta- tan fekvő apró falvakban, tanya- kon és pusztákban is működjenek községi orvosok, körorvosok, még pedig olyan számban, hogy ne csak általában a lakosság orvosi kezelését tudják ellátni, de el- láthatóak a rájuk háruló elsőran- gu feladatként a szegényebb sorsu betegek ingyenes gyógykezelé- sét is.

Évégből a vármegyék alispán- jainak a m. kir. tisztifőorvosok bevonásával tett javaslatai alap- ján a belügyi tárca minden he- lyen magára vállalta az orvosi ál-

lások szervezésével járó költsége- ket, amely helyeken a közegész- ségügyi szolgálat érdeke megki- vánta az új községi, vagy köror- vosi állás megszervezését, azon- ban azt a községek háztartási vi- szonyai nem tették lehetővé. Ezzel az új állami támogatással a bel- ügyminiszter ma megjelent ren- delete az ország területén 205 új községi orvosi és körorvosi állást szerveztet. Az új 205 orvosi állás- ra a pályázatokat a belügyminisz- terhez a pályázati hirdetmények- nek a Budapesti Közlönyben való megjelenése után 15 napon belül kell benyújtani. A benyújtott kér- vények határidő lejártá után 3 napon belül már véleményeztet- nek is és így a 205 új orvos más- fél hónapon belül kinevezését kéz- hezvéve, meg is kezdheti a falvak- ban a nemzetmentő népegészség- ügyi munkáját. A kinevezendő orvosok kezdő javadalmazása ke- reken havi 200 pengő.

Chamberlain pilótája lezuhant és meghalt

London, november 22. (MTL) Az angol légiforgalmi társaságnak az a pilótája, aki Chamberlain mi- niszterelnök repülőgépét vezette Berchtesgadenbe, Godesbergbe és

Münchenbe, kedden a vállalat egyik utasszállító gépével Cleve- den közelében az angol tengerpart felett lezuhant és a gép másik piló- tájával együtt meghalt.

Halál helyett életfogytiglani fegyház

Budapest, nov. 22. Körülbelül három évvel ezelőtt Csász József szőlőbirtok- ost több hozzátartozója Balla Antal napszámmal megölette. Balla a gyil- kosságot a Tisza partján hajította végre s a holttestet a vízbe dobta.

A kecskeméti törvényszék a fővád- lottak közül Balla Antalt és Farkas Já- nosnét szül. Csász Erzsébetet halálra,

Bálint Lászlóné, szül. Farkas Ilonát életfogytiglani fegyházra ítélte. A bu- dapesti ítélőtábla Balla halálbüntetését helybenhagyta, Farkasné életfogytig- lani fegyházra, Bálintnét hét évi fe- gyháza ítélte. A Kúria ma tárgyalta az ügyet. Balla halálbüntetését életfogy- tiglani fegyházra változtatta, a többi büntetést helybenhagyta.

Nem nyerte vissza öntudatát a vonatgázolás áldozata

A DEBRECZEN beszámolt arról a borzalmas szerencsétlenségről, mely hétfőn este történt Debrecen határá- ban. A nagyléte vonat elgázolta Varga János gazdálkodó szekerét, melyben a hatvanéves gazdálkodó és felesége ül- tek. A szerencsétlen férfit a vonat ke- rekei úgyszólván lefejezték. Varga Já- nosné pedig kártörést, combtörést, me- deneltörést s agyrázkódást szenvedett.

A hatóságok azóta megkísérték több ízben a sebészeti klinikán a súlyos állapotban fekvő, de eszméletlen- levő asszony kiballagását, hogy a tragikus gázolás részleteit megtudják.

Az azonban a szerencsétlen asszony nem emlékszik semmire s az egész szörnyű szerencsétlenség kiesett emlékezetéből. Nem lehet tudni, hogy az agyrázkódás- muló következménye ez a jelenség, — vagy pedig a rettenetes látvány s a ha- lálös veszedelem súlya alatt vesztette el öntudatát Vargáné s erre csak a kö- vetkező napokban tudnak feleletet adni a kezelőorvosok. Az ügyészség megindította a vizsgálatot a véres tragédia ügyében s az eddigi adatok arra mutatnak, hogy a gazdálkodónak saját vigyázatlansága idézte elő a gá- zolást.

Nagy valutaper a budapesti törvényszéken

Tegnap kezdte meg a budapesti bü- ntetőtörvényszék annak a nagyszabású valutapernek a tárgyalását, melynek vádlottjai: Fand Géza ócskaruhakeres- kedő, Miernik Jakab asztalosmester, Friedmann Henrik kötőszövő üzem és háztulajdonos, Strum Lázár állásné- küli kereskedő. A vád szerint a vádlottak 1938 márciusától májusig több mint 342.000 svájci frankot ki- tevő értéket csempésztek ki kettősfe- nekű kofferben az országból Zürichbe és ott Friedmann nevére a Wohl & Co. cégnél folyószámlára befizettek.

Az ügyészség indítványozta, hogy a törvényszék kötelezze Fand Gézát, Miernik Jakabot és Fried- mann Henriket fejenként 50.000 pengő vagyonú elégtételt megfizet- tésre, valamint a vádlottak közül

szereplő Zürichben élő Strum Jó- zsefet és Józsefnét, valamint az időközben öngyilkossá lett Strum Sándor deliggyümölcskereskedőt 80 ezer pengő vagyoni elégtételt megfi- zetésére.

Friedmann Henrik vádlott a fő- tárgyaláson nem jelent meg. A ki- rályi ügyész indítványára a tör- vényszék elfogató parancsot bocsá- tott ki Friedmann Henrik ellen.

Ezután az elnök megkezdte az elsőrendű vádlott, Fand Géza ki- hallgatását.

A vádlott tagadja, hogy valú- tákkal üzérkedett vagy valutát csempészett. Útlevele sem volt és ig ynem is utazhatott külföldre.

— Tud-e telefonálni és szokott-e telefonálni?

— Külföldre nem.
— Honnan tudja, hogy ezt aka- rom kérdezni?

Fand tagadja, hogy üzleti össze- kötöttségben állt külföldi céggel vagy telefonérinkezést folytatott volna zürichi céggel.

A tárgyalást csütörtökön reggel folytatják.

Sportversenyt lehet tartani a Felvidéken

Budapest, november 22. (MTL) Hivatalosan közlik, hogy a hon- védvézérkar főnöke, mint a felsza- badított területek legfőbb közigaz- gatási hatósága, a felvidéki közü- letek kérésére a közelmúlt napok- ban rendeletet adott ki, amellyel a nyugodt munkamenet megkezd- hetése végett a felszabadított ter-ületen mindennemű ünnepség megtartását betiltotta. A honvéd- vezérkar főnöke a mai napon kivé- telesen hozzájárult ahhoz, hogy a felszabadított területeken sport- versenyeket tartsanak, azonban ezeket a versenyeket a rendelet szerint semmiféle ünnepséggel ösz- szekötni nem szabad.

Daladier érdekes kijelentése

Páris, november 22. A pénzügyi bizottság a miniszterelnök nyilat- kozatának meghallgatása után este egyegyed 9 órakor felfüg- gesztette tanácskozásait. Az ülést fél 10 órakor folytatták. Daladier hangzott, hogy a költségvetés megszavazása sürgős és a rende- lettörvények nagyjelentőségűek a költségvetési egységű biztositá- sára. Ha a pénzügyi bizottság — jelentette ki — bizalmatlanságot szavaz a kormányra, kérem jo- gom az angol minisztereket, ha- lasszák el holnapi párisi utasú- kat. Nem találkozhatom ugyanis Chamberlainnel és Halifax-val bi- zalmatlansági szavazattal a gomb- lyukamban.

Pál jugoszláv herceg Londonban

London, november 22. A Times és a Daily Telegraph meglehangú közleményekben állapítja meg, hogy Pál jugoszláv kormányzó- herceg londoni látogatása során fontos gazdasági és kereskedelmi kérdésekről fog tanácskozni. Ki- emelik a lapok az Anglia és Jugo- szlavia közötti barátságos vi- szonyt és a két ország élénk keres- kedelmi összeköttetését, hangoz- tatva, hogy Anglia nagyobb tőkét ruházott be Jugoszláviában, mint akár Németország, akár Franciaország.

A Daily Telegraph szerint Ang- lia rokonszenvvel kíséri Jugoszlá- via békés törekvéseit, főként Olasz- országhoz való viszonyának javítá- sát és a Bulgáriával kötött ba- rátsági egyezményt, amely a bal- káni béke fontos tényezője. Ha- sonló szellemben igyekszik most Jugoszlavia Magyarországhoz való viszonyát javítani.

Ismeretes, hogy a német birodalom és Japán erős szövetségben vannak és gazdasági kapcsolataik is kiépültek. Ennek élénk bizonyossága az, hogy nemrégiben meghódított Mandzsuria kormánya részéről nagy küldöttség érkezett Kelet-Porosországba és a juhtenyésztést tanulmányozták. A né- met juhajtókból nagyobb szállítma- nyok indulnak Mandzsuriába, vagy ahogy a japánok újabb szerzemény- ket elneveztek, Mandzsukuoba. A szál- kítottmányok indulása előtt mandzsuri- juhászok sajtóintésként a német juhá- szat fortélyait.

— A fejfájás és migrén, akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomorműködés zavaraihoz erednek, gyakran már egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata után is megszűnnek. Kérlezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Pivó Zoltán npsz. Torockó u. 35. leány Ilona. Nagy Lajos szobafestő Klapka u. 16. leány Kornélia. Somogyi Sándor kőművessegéd Olajút 13. fiú Béla és Lajos ikrek. Némeli István gazdálkodó Veréb dűlő 6. leány Julianna. Kovács Imre npsz. Diószegi út 18. fiú Zoltán. Mező Gábor fm. Hajdusámon fiú Gábor. Vitézy Sándor mérzáros Monti ezredes u. 11. leány Katalin. László Sándor nyomdász s. Kemény u. 3. fiú Sándor. Kemezei Lajos npsz. Kunhalom u. 11. fiú Imre. Kovács János OTI altiszt Varga u. 16. fiú Endre. Szobonya Péter máv órabéres fékező Keresztesi u. 29. fiú István. Rózsa János fm. Haláp 136. leány Julianna. Posta Miklós fm. Perce d. 35. fiú Miklós. Dobi Gábor fm. Nagyhegyes 44-b. leány Rozália. Tóth István fm. Vedres d. 40. fiú Sándor. Szabó István npsz. Géza u. 6. leány Erzsébet.

Eljegyzés. Varjas László máv. állomáskezelő Pátyod—Schaffner Irén Gizella u. 3. Béres István gazdálkodó Elep 117.—Erdei Rozália Nagyhegyes 5. Várhelyi Sándor fm.—Önodi Róza Fancsovics u. 36. Tóth László asztalos mester Lorántffy u. 36.—Józan Mária Kiskunlacháza.

Házasság: Soltészky Emil borbélymester. Arany János u. 2.—Vas Mária Simonffy u. 54.

Halálozás: Özv. Nyilas Jánosné ref. 76 éves Vörösmarthy u. 30. Horváth Mária ref. 2. hónapos Új út 22. Farkas József npsz. ref. 63 éves. Acél u. 10. Pálkás András máv. esztergályos r. kat. 35 éves. Máv kolónia. Ludmány Sándor fm. 76 éves. Dobó u. 6. Györfly Eszter ref. 14 éves. Nádudvar. Szabó Imre ref. 4. hónapos Hajdúbószormény. Egri Károly ref. 1 napos. Kórház u. 3. Somogyi Dezső ref. 4 napos. Olajút 13. özv. Barna Jánosné ref. 86 éves Nyil u. 1. Sarkadi Sándor cipészsegéd ref. 18 éves. Töröksemmiklós. özv. Weiszkrón Hermanné izr. 77 éves. Bethlen u. 50. Oláh Mária r. k. 4 hónapos Pesti u. 4.

— **Köleseyről tart halálának százéves évfordulója alkalmából a Népszerű Egyetemen dr Pap Károly egyetemi professzor, a Kereskedő Társulat dísztermében, (Ferenc József út 8.)** Előadásának keretében jellemzi az egész reformkor s vezetői egyéniségeit. — nagy alkotásait igen szép vetített képekben is bemutatja. Beléptíj nincs. Ruhatár van. Az előadás most csütörtökön, november 24-én 6 órakor lesz.

— **A Tisza István Tudomány Társaság I. osztálya** folyó hó 25-én, pénteken délután félhat órakor a Déri-múzeum előadótermében felolvasó ülést rendez, melyen Rugonfalvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár tart előadást „A székelyek ősteleplése” címmel. Utána az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— **Három rémült kínai hivatalnok gyújtotta fel Csangesa városát.** Sagnhájból jelentik: Csangesában a múlt héten Csankajsek tábornagy agyonlővett három magasrangú kínai közigazgatási hivatalnokot, mert őket tette felelőssé a város teljes pusztulásáért. — Maga a tábornagy vezette a vizsgálatot amelynek során kiderült, hogy a kínai hadvezetőség csupán azt rendelte el, hogy a japánok bevonulásakor fel kell gyújtani egyes fontos középületeket és ehelyett a három magasrangú tisztviselő a pusztára írte, hogy a japánok közelednek, több ponton felgyújtotta Csangesa városát.

Erdélyi hírek

Erdély területén az öt holdnál kisebb birtokú földművesek számára egészen olcsó rádió előfizetési díjat számítanak. Persze csak román nemzetiségűekről van szó.

Dr Nagy Dezső egeresi gyógyszerész és tizenöt társát pörbe fogta a román hadbíróság, mert állítólag a budapesti rádiót hallgatták. Bizonyítékok hiánya ban valamennyi vádlottat felmentették. Jellemző, hogy rádióhallgatás vádjából hadbírószági tárgyalás lehet.

A nagyváradi rendőrségen elfogtak egy állítólagos orvostanhallgatót, Beck Antal, aki hamis útlevelel érkezett Váradra.

A nagyváradi ügyvédi kamara leszállta a kisebbségi ügyvédi numerus klauzúzt.

A román igazságügyminiszter az erdélyi fogházak vezetését tanítókra akarja bízni és a különleges megbízalású tanítóknak most tanfolyamokat tartanak.

— **Borzalmas autószerencsétlenség.** Kölnből jelentik: Köln és Siegburg között az országuton borzalmas autószerencsétlenség történt. Egy személyautó egy szalfákat szállító szekérbe ütközött. A személyszállító autóban utazó kisgyermek esodálatos módon sérteletlen maradt, az autó sofőjét azonban a szó szoros értelmében lefejezték.

— **„Magyar a magyarért.”** A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség Magyar a magyarért folyószámlájára a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál a következő újabb lefizetések történtek: özv. Békés Gyuláné 29 P. Gerstner Kálmán (a már befizetett 5 P-n felül) 29 P. Grünfeld Salamon 8 P. Herskovits Menyhért 11 P. Keller György 20 P. Kertész Sándor 16.80 P. Langer Ármán 34 P. Lichtschein Jenő 310 P. Lichtschein Márton 310 P. dr Mándi Zoltán 10 P. Matyas László 10 P. Mezei Izidor 10 P. Nagy Lászlóné 3 P. Rosenfeld Kálmán 10 P. Sipos Béla 10 P. Schwerenkopf Henrik 6 P. Szántó Zsigmond 51 P. Szentmihályi Viktor 18 P. Szilágyi Endre 9 P. Winter Jenő 10 P. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. Az elnökség. A „Magyar a magyarért” mozgalom céljára az orth. izr. hitközség útján befolyt újabb adományok: Frischmann Lipót 10 P. Krausz József 25 P. Breuer Ignác 4 P. Neumann Béla 26 P. Grünfeld Leopold 48 P. Stern Bernát 43 P. Fogel Dezső 54 P. Fogel Andor 17 P. Fried Zoltán 9 P. Fried Ede 11 P. Róth Sámuel 7 P. Fisch Herman 17 P. Schwartzkopf Henrik 11 P. Goldstein Ferenc 1 P. Marmorstein Jenő 4 P. Fried Béni 4 P. Igaz József 20 P. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. Az elnökség.

— **Amerika repülő és flottabázist** épít Alaskában és az a cél, hogy egy nyugat felől jövő támadással szemben megvédjék Alaskát. Az Asszony öbölben és a Fox szigeten építik meg a bázisokat.

— **Meghalt százéves születésnapja előtt** Szekszárdon Rozsnyák János, aki három nap múlva töltötte volna be a századik születésnapját. Rozsnyák sokat dolgozott, de sokat dobányzott és a horg is igen kedvelte egész életében.

Sporthíradó

A „Debreczen” sporthírszolgálat jelenti:

Megjélték a Nemzeti Bajnokság B. osztálya sorsolását is tavaszra. A tavaszi forduló március 5-én kezdődik és június 18-án fejeződik be. A Debreceni Vasutas SC mérkőzése sorban így következnek: március 5: DVSC—Szentlőrinci AC Debreczenben; március 12: DVSC—Mezőtúr Debreczenben; március 19: Percecs—DVSC Percecsen; március 26: Váci SE—DVSC Vácott; április 2: Váci Remény—DVSC Vácott; április 16: DVSC—Csepeli MOVE Debreczenben; április 23: FTC—DVSC Budapestben; április 30: DVSC—DVTK Debreczenben; május 14: Salgótarjáni BTC—DVSC Salgótarjában; május 21: MÁVAG—DVSC Budapestben; június 4-én: DVSC—Szegedi AK Debreczenben; június 11: Csepel VMFC—DVSC Csepelen; június 18: DVSC—Törekvés Debreczenben. A DVSC-nek a tavasz elején lesznek a könnyebb, a végén a nehezebb ellenfelek s utójára a bajnokságra törő Csepel és Törekvés.

Valószínűleg újrajátszák az 1:1 állásnál félbemaradt Zugló—Nemzeti bajnoki mérkőzést. Nehezezz megállapítani, melyik csapat szurkolója dobálta meg a játékevetőt és most már utólag legigazságosabb az újrajátszás.

A fővárosi Játékevetők Testülete a következő javaslatot terjeszti az MLSZ elé: ha két vidéki NB-es csapat mérkőzik egymással, például Szeged—Boeska, vagy Boeska—Szolnok, akkor egy harmadik kerületből való játékevető vezesse azt. Ez jól hangzik így, de ezeket a mérkőzéseket éppen vezetheti pesti, mert itt érdektelen a pesti játékevető, lévén mindkét mérkőzés fél vidéki... A másik javaslat: a budapesti NB egyesületek egymás elleni mérkőzése közül legalább egyet vidéki játékevető vezessen. Ez is helyes és régen meg kellett volna valósítani. De a legfontosabbról elfelejtkezett a Játékevetők Testülete: ha vidé-

ki csapat mérkőzik pesti csapattal, akkor miért pesti a játékevető. — sőt sokszor a partjelző is, amikor a pesti érdekelt: ilyenkor semleges, más szövetségi játékevetőnek kellene a mérkőzést vezetni, például Boeska—Kispest mérkőzést Északról, Szeged—Nemzeti Keletről és így tovább... Ez volna az igazságos.

Az olaszok elleni magyar válogatott tornászcsapat összeállítását még nem közölték hivatalosan. A Budapest—Debreczen válogatott versény alapja a következő nyolc tornász lenne válogatott: Börtök, Sánta, Gaál, Pataki Budapest, Mogyoróssy, Hajdu, Szabó, Siménfalvy Debreczen. De kiszivárgott hírek szerint Siménfalvy helyett a pesti Sárkányt akarják benyomni agyafurt indokolással. Ez ellen határozottan tiltakozunk és tiltakozni kell a MOTESZ keleti kerületének. Vagy érvényes a válogatott válogatott versény, vagy nem, de egy-két protekciós személy miatt nem lehet kivételt tenni...

A Boeska vasárnapi ellenfele a Kisebbségi Rádió Elektromos Isz. Sorsdöntő mérkőzése lesz ez a Boeska—Elektromos új csatára, a Tokodtól átvett Sárdi I. jól bevált vasárnap és veszélyessé vált újra a vilamos csatárors, amely pedig Szendrői látórése óta sokat veszített át-ütő erejéből...

A DMTE beadta az óvást a Mátészalkai MTE elleni 6:2 arányban elvesztett mérkőzés ellen. Indok: nem volt meg az MVTE fényképes igazolványa és a mérkőzés előtt felvett fényképen nincs rajta a játékevető, pedig ezt a szabály előírja...

A góllövő listán Zsengellér vezet, 27 gólt rugott, utána Toldi, Kiszely, Kolláth ötfelvezik 12—12 góllal, 11 gólt rugott Pálva, 10-et Nemes, 9 gólt Sárosi, Kardos, Solti, 8-at Jakab, Takács II., 7 gólt szerzett Takács Boeska, Vince, Kállai, Gyetvai, Fekcs III.

A DVSC-nek nehéz mérkőzése lesz vasárnap: Szegeden játszik a Szegedi AK ellen, amely otthonában igen veszélyes és nem is győzték le. A DVSC e héten csak csütörtökön tart edzést. Nincs kizárva, hogy egypár formán kívül levő játékos pihentetnek. Szó van arról, hogy Nagy Lajos, a Textil és Klinikai volt kintő játékos a DVSC-be megy és ott azonnal játszani is fog. Barna, Bihari Turul megszerzésére is folynak a tárgyalások.

A Boeska óvását a Szolnok MÁV ellen hétfőn tárgyalta a Játékevetők Testülete, de határozatot nem hozott, kihallgatják a szolnoki mérkőzés két batárbitját és több tanút. A bizonyítás kiegészítését a jövő héten folytatják. Ugyanekkor tárgyalták az Egner—Szabó tettleges incidens ügyét, de itt is bizonyításkiegészítést rendeltek el.

Bekécsen intézik el a Boeska—Zugló, illetőleg Gallovich edző és a Boeska orvosa között felmerült viharos ügyet. Gallovich Tibor férfinan bocsánatot kér a megbántott dr Forbáth Ernő orvostól és ő ezt az elégtételt elfogadja. Szébb is így elintézni ezt az ügyet. Gallovich a nyilvánosság előtt is megköveti a hivatását lelkiismeretesen teljesítő dr Forbáth Ernőt.

A DEAC és DGASE atletikai gyakorlási órái. Ezentúl kedvező idő esetén az egyetemi sporttelepen szerdán és pénteken délután félhárom órától és vasárnap délelőtt kilenc órától, azonkívül hétfőn délután 6—fél 8-ig az egyetemi tornacsarnokban lesznek megtartva. Felkérem az atlétákat, hogy a gyakorlási órákon minél számottevően jelenjenek meg. Vitéz Hadházy Dezső egyetemi és akadémiai testnevelési tanár.

A „Debreczen” apróhirdetése utján értékesítheti legjobban eladó sertéseit

A DEBRECZEN apróhirdetési rovatának ezren és ezren látják hasznát. A vétel és eladás kedvelt közvetítő eszköze az apróhirdetés. Így áll a dolog minden vonatkozásban és igen előnyösen használható fel az apróhirdetés a haszonállatok eladásánál is. Most van ideje a kövérsertések vételének s eladásának. A közönség ezen a téren is nagyon jól felhasználhatja az apróhirdetést.

Az eladó egy apróhirdetést tesz közé a DEBRECZEN-ben arról, hogy kővér sertést boesát áruba és már másnap a tapasztalat szerint, vért is talál. Nem kell az állatot a vásárba hajtani, ott a hidegben, s esőben, sárban ácsorogni. Az apróhirdetés minden kellemetlenségtől, s idővesztéstől megóvja és a célt az eladó gyorsan, biztosan eléri.

Ha eladó segítése, vagy egyéb hasznos állata van, tegyen közé egy apróhirdetést a DEBRECZEN-ben, rendkívül csekély költséggel eredményt ér el.

TERMENYTŐZSDÉ

Olesóbb a búza és a rozs.

A készárúpiacra a búza árat 10 fillérral mérsékelték, a rozs árat 5, a tengeri kezdő árat szintén 5 fillérral csökkentették le.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.35—20.45,

78 kg 20.55—20.65, 79 kg 20.75—20.85, 80 kilós 20.85—20.95. — Felsőiszaai 77 kg 20.30—20.40, 78 kg 20.50—20.60, 79 kg 20.70—20.80, 80 kg 20.80—20.90, rozs pestvidéki 14.75—14.85, rozs más 14.80—14.90, takarmányárpa elsőrendű 18.30—18.50, középminőségű 18.00, 18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.50—19.60, középminőségű 19.40—19.50, korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.70—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra

összes felhajtás 93 darab volt. — Az irányzat változatlan. Arak: Szedeit sertés I. 98—100 fillér, II. 93—96 fillér, III. 82—90 fillér, exportzsír márkázott 156 fillér kilónként.

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

A keddi állatvásárra 245 darab lovat és 813 darab szarvasmarhát hajtottak fel, melyből elkelt 92, illetve 537 drb. Arak: jöminőségű vágómarha 51—61 fillér kilónként, közepes 42—51 fillér, silány 32—42 fillér, borjú 58—64 fillér, növendék 48—58 fillér, tinó, ökör 58—70 fillér kilónként, fejőstehén 235—

480 pengő, vágóló 85—155 pengő, igás 160—185 pengő, közepes 190—300 P jó igásló 300—500 pengő, kocsiló 500 pengő és azon felül. Irányzat vonatott

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovataban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

1 kió olasz
MARONI
72 fillér

Déligyümölcs-csarnok
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Nyomozó iroda

Gálosy irodája,
Viktedvü Mihály uca
23. telefon: 28-72. Nyomoz, informál, megfigyel mindenütt.
1768 12. 12

Alkalmazást nyer férfi

Cipésmunkások
felvételnél, Süskiml.
Piac uca 71. 322

Fűszerüzletbe,
segédet, vagy leányt felvesznek, Czabán, Cegléd uca 22. 317

Kifutófiú
felvételnél, Fischer, Telenki uca 73. 316

Kifutófiú
felvesznek, Batthyány u.
17—19., hentesüzlet, 315

Gyermektelen
házmestert, közalkalmazottat, kinek felesége takarítást vállal, felvesz fizetéssel bérház, Arany János uca 62. 311

Egy
jó munkás fodrászsegéd felvételnél, Szénássy, Kigyó uca 37. 312

Alkalmazást keres férfi

Megbízható
20 éves fiú, azonnal állásba lépne, bárhova, Faragó uca 10. 309

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász-
kísasszonyt felvesznek, volt munkakörét és ajánlatokat „Ismeretség” jellegre a kiadóhivatalba. 325

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnői,
gazdasszonyi állást vállalna különösen főző, megbízható nő. Cím a kiadóban. 307

Háztartási alkalmazott

Jömegjelenésű
és idő szakácsnő budapesti előkelő fiatal párhoz ajánlkozzon „Urimód” jellegre, 130 12. 2

Szakácsnét
azonnali belépésre, vidéki földbirtokoshoz, ki jól főz, felvesznek. Jelentkezni: József kir. herceg uca 1. (—) vv.

Gyermekszerező
mindenest keresek kis-
családhoz. Cím a kiadóban. 308 vv.

Ajánlat

Női
fekete téli kabát, 22.—
pengőtől, férfi telikabát
25 pengőtől kapható
Vágó Sándornál, Csapó
uca 10. 605 12. 31.

Költözködéskor
villanykörtét 20 fillérért becserejlük. Kiegészített körtét beszámítjuk. Vagyonmentő, Hunyadi uca 18. 1006 11. 29

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szűes, Simonffy uca 2. 1283 11. 30

Uccal
ruhát 4, estélyit 5, kabátot 10, készít „Elit” szalon, József kir. herceg uca 14. 1653 11. 22.

Zománczott tűzhelyek
nagy választékban olcsón kaphatók. Ócska tűzhelyét becserelem. Hatvan uca 70. Telefon: 12-84. 1683 11. 30

Tűkőrgyártás,
üvegciszolás, hibás tűkőrgyártás, fűdőszobaturkók, Sipkovits, Nagyvárad uca 15. szám. Telefon 22 93 175+ vv

Grafológusnő
múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. 298

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapokra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 1330 vv.

Párgólt
napraforgóból csemegének. Dióbelet pótolja süteményekben, kg 70 fillér. Olajmalom, Károly Ferenc József út 30. szám. 1703 12. 9

Libamáj
3 fillértől dekája, aprólék 70 fillér, Simonffy 6. sarki kocsman túl és Csapó ucai színházi átjárónál, vasárnap tíz óráig nyitva. 1370 12 3.

NEM GOND

eladni a

kövér sertést,

nem tölti idejét a vásárban,
nem törli az állatot,

a vevő házhoz megy.

Hirdesse meg eladó kövér sertését a „Debreczen” apróhirdetéseinek

„Eladó állatok” rovatában.

Elélmiszert ital

Ótájbör,
sajáttermésű, kítőző
zamatú, tisztánkezelésű 25 literen felül, esetleg 900 liter, Cserepes uca 5. 246

Atadó üzlet vendéglő

Jömeneteli
vendéglő, december hó
elszejére kiadó. Értekezni lehet: Hatvan u. 69. szám. Toma fodrász. 320

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Társ

Háromezzer
pengővel társulnék, —
meglevő, vagy kezdő
vállalathoz. „Tápasztalt” jellegre. 324

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzfőt, szent legolesőbban kaphatnak Vágó tűzfakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon: 10-24. 1309 vv.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Borpince
kiadó. Piac uca 83. és Király uca sarkán. 321

Kiadó lakás egyszobás

Egy
udvari szoba-konyhás lakás elszejére kiadó. Csokonai 50. 326

Nagyon
szép uccai parkettes szoba, előszobával, gázzal, decemberre, Barna uca 15. 218

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
3 szobás, fürdőszobás lakás, azonnalra, Zöldfa uca 10. 313

Lakást keres

Egy szerény,
de tiszta bútorozott szobát keresek azonnalra, Ágyamut vizsek „Tisztán” jellegre. 318

Téli hónapokra
1—2 szobát, lehetőleg konyha használatú keres házaspár. Cím a kiadóban. 314

Ingóság eladás

Egy
szőnyegszőszék eladó Vénkert, Dömök uca 6. 311

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Kályha,
salgótarjáni, két aknás, terem fűtésére alkalmas, teljesen jókarban, olcsón eladó. Értekezni kiadóhivatal-pénztárnál. 969 vv.

Tisztiköpeny,
kard, ponyva, nyereg-bőrönd, pokróc, főgép-szif, gyerekkocsi, eskü-kabát, Glück, Bádagos uca. 289

Fodrász-
körszék berendezések, s cégtábla, transzparens eladó. Barna, Erzsébet u. 83. 323

Megszűnés
miatt háló, ebédlők, irodák, kombinált szobák, egyéb bútorok eladó. Dégenfeld tér 6. 1099 11 30

Ingóságvétel

Jókarban
levő hármasszekerény keresek. Cím a kiadóban. 310

Ingatlan keres bérbé

Azonnal
átadásra keresek város-
közeli 20-100 holdig
gazdaságot bérbé. Cím a kiadóban. 290

Eladó ház

A Homokkertben
3 kisebb házigatlan,
olcsón, kevés tőkével
megvehető. Értekezni:
Kormos Zoltán, Ferenc József út 81. 287

Eladó
eköllözés folytán pompás bérpalota, fenyves kerttel, földdel, villával is fizethető, vagy társulajdonos kerestetik rá. Értekezni: Vendég uca 34. sz. Grünzweignál. 319

Szerkesztőség (eladás):
PÁLFY JOZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZEVTÁRSASÁG
Kiadásiért jeleld:
10 SZIGETI GYULA
Igazgató.